

1 KORINTHE

2:1-13

Paulus' prediking, geestelijke volwassenheid
en de verdeeldheid in Korinthe.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-korinthe/2-1-13

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Lezing van 1 Korinthe 2:1 tot 3:4	4 min	5
2	Verdeeldheid en menselijke wijsheid in Korinthe	3 min	7
3	Het eenvoudige Evangelie geeft God de eer	3 min	9
4	Paulus en Apollos als leiders van kampen	3 min	10
5	Apollos als welsprekend Bijbelleraar	5 min	12
6	Apollos weigert naar Korinthe te gaan	4 min	15
7	Paulus geeft leiding zonder te heersen	4 min	17
8	Jezus leert leiders om te dienen	2 min	19
9	De gemeente als onderneming bestuurd	2 min	20
10	Geestelijk gezag en vrijwillige onderwerping	4 min	21
11	Iedere gelovige staat onder Christus	2 min	24
12	Verschillende predikers waarderen zonder partijschap	3 min	25
13	Paulus predikt Christus en Zijn kruisiging	2 min	27
14	Melk voor beginners, wijsheid voor volwassenen	6 min	28

15	Melk en vast voedsel in Hebreeën	3 min	31
16	Geestelijk groeien door het Woord toe te passen	2 min	33
17	Paulus komt met vrees en beven	2 min	34
18	De verleiding om met kennis indruk te maken	5 min	36
19	Vervolging verklaart Paulus' vrees niet	3 min	38
20	Kiezen voor zwakheid en vernedering	3 min	40
21	Wonderen bevestigen Paulus' prediking	2 min	41
22	Geloof op Gods kracht bouwen	3 min	42
23	Kinderen voorbereiden op trouw aan God	2 min	44
24	Gods kracht ervaren wanneer gevoelens wegvallen	2 min	45
25	God kennen beschermt tegen misleidende argumenten	2 min	46
26	Wedergeboorte als betoon van Gods kracht	3 min	47
27	Gods wijsheid voor geestelijk volwassenen	2 min	48
28	Een geheimenis wordt door God geopenbaard	3 min	49
29	Joden en heidenen samen één lichaam	6 min	51

30	De leiders die Christus lieten kruisigen	2 min	54
31	Satans inzicht in het kruis en zijn nederlaag	4 min	55
32	Wat geen oog zag: de diepe dingen van God	3 min	57
33	De Geest maakt Gods gedachten bekend	3 min	59
	Om verder te lezen		61

1

Lezing van 1 Korinthe 2:1 tot 3:4

We gaan nu naar 1 Korinthe, hoofdstuk 2, en dit is een prachtig hoofdstuk. 1 Korinthe bevat zulke geweldige hoofdstukken. Natuurlijk zou ik dat over bijna elk boek van de Bijbel kunnen zeggen. Elk boek heeft zijn eigen karakter. Wanneer ik me erop concentreer, word ik herinnerd aan de kenmerkende schoonheid van elk hoofdstuk. Dit is op verschillende momenten in mijn leven een van mijn favoriete hoofdstukken in 1 Korinthe geweest, en mogelijk zelfs in de Bijbel.

Ik wil graag eerst het hele hoofdstuk lezen en dan teruggaan om het vers voor vers te bespreken. Het is namelijk nodig om het hoofdstuk als geheel te bekijken en zelfs ook een stukje van hoofdstuk 3 erbij te betrekken. Ik verwacht overigens niet dat ik nu al commentaar zal geven op de verzen in hoofdstuk 3. Die kunnen we voor een andere bijeenkomst bewaren. Maar ik wil in elk geval tot en met hoofdstuk 3, vers 4, doorlezen als onderdeel van de context van wat we hier lezen.

1 Korinthe, hoofdstuk 2, vers 1:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen, want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd. En ik was bij u in zwakheid, met vrees en veel beven. En mijn spreken en mijn prediking bestonden niet in overtuigende woorden van menselijke wijsheid, maar in het betonen van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou bestaan in wijsheid van mensen, maar in kracht van God.

1 KORINTHE 2:1-5

En wij spreken wijsheid onder de geestelijk volwassenen, maar een wijsheid niet van deze wereld, en ook niet van de leiders van deze wereld, die tenietgedaan worden. Wij spreken echter de wijsheid van God, als een geheimenis; een wijsheid die verborgen was en die God vóór alle eeuwen voorbestemd heeft tot onze heerlijkheid; een wijsheid die niemand van de leiders van deze wereld gekend heeft. Immers, als zij die gekend hadden, zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben.

1 KORINTHE 2:6-8

Maar het is zoals geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, dat is wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben. Aan ons echter heeft God het geopenbaard door Zijn Geest. De Geest immers onderzoekt alle dingen, zelfs de diepten van God. Want wie van de mensen kent de dingen van de mens dan de geest van de mens, die in hem is? Zo kent ook niemand de dingen van God dan de Geest van God.

1 KORINTHE 2:9-11

En wij hebben niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons door God genadig geschonken zijn. Van die dingen spreken wij ook, niet met woorden die de menselijke wijsheid ons leert, maar met woorden die de Heilige Geest ons leert, om geestelijke dingen met geestelijke dingen te vergelijken.

1 KORINTHE 2:12-13

Maar de natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, want ze zijn dwaasheid voor hem. Hij kan ze ook niet leren kennen, omdat ze geestelijk beoordeeld worden. De geestelijke mens beoordeelt wel alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld. Want wie heeft de gedachten van de Heere gekend, dat hij Hem zal onderrichten? Maar wij hebben de gedachten van Christus.

1 KORINTHE 2:14-16

Hoofdstuk 3:

En ik, broeders, kon tot u niet spreken als tot mensen die geestelijk zijn, maar als tot mensen die nog vleselijk zijn, als tot jonge kinderen in Christus. Ik heb u met melk gevoed en niet met vast voedsel, want u kon dat nog niet verdragen; ja, u kunt dat ook nu nog niet, want u bent nog vleselijk. Als er immers onder u afgunst is en ruzie en tweedracht, bent u dan niet vleselijk en wandelt u dan niet naar de mens? Want als iemand zegt: Ik ben van Paulus, en een ander: Ik van Apollos, bent u dan niet vleselijk?

1 KORINTHE 3:1-4

2

Verdeeldheid en menselijke wijsheid in Korinthe

De reden dat ik die verzen moest lezen, is dat ze werkelijk noodzakelijk zijn om de hele gedachtegang te begrijpen die in hoofdstuk 2 begint. In hoofdstuk 1 bracht Paulus een probleem ter sprake waarvan hij zich bewust was en dat hij moest behandelen. Dat was het probleem dat er in Korinthe een zekere verdeeldheid aan het ontstaan was.

Hoe ver deze denominatieachtige verdeeldheid precies gevorderd was tegen de tijd dat Paulus dit schreef, weten we niet. We kunnen niet zeggen of het slechts iets was waarover mensen begonnen te praten, of dat de gemeente zich daadwerkelijk al in kampen had verdeeld.

Maar Paulus was er ontzet over. Hij zei dat spreken over het behoren bij Paulus of bij Apollos, of wat dan ook, volledig voorbijgaat aan waar het om gaat en een gruwel is. Het deelt Christus feitelijk in stukken op, want het lichaam van Christus is de lichamelijke belichaming van Jezus. De gemeente is het lichaam van Christus op aarde. Omdat dit zo is, kon Paulus geen enkele verdeeldheid dulden. Hij kon geen afgunst, twist of wedijver verdragen tussen delen en groeperingen van het lichaam van Christus.

Om de een of andere reden kwam Paulus in hoofdstuk 1, vers 17, terecht bij het feit dat hij geroepen was om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden. Vervolgens wijdde hij enigszins uit over menselijke wijsheid en over het feit dat God er niet voor gekozen heeft menselijke wijsheid te gebruiken als middel waardoor mensen Hem leren kennen. Het was veeleer door de openbaring van Zijn kracht in Christus en door de verkondiging van de eenvoudige boodschap van het Evangelie dat Hij mensen tot de kennis van Hemzelf wilde brengen.

Paulus legt niet precies uit waarom dit zo is, maar het ligt besloten in het feit dat hij tegen het einde van hoofdstuk 1 vervolgens zegt dat God dwaze dingen en zwakke dingen heeft uitgekozen om de wijzen en de sterken te beschamen, zodat alleen God de eer zou ontvangen. We zouden die gedachten als volgt met elkaar kunnen verbinden. Als God besloten had dat menselijke wijsheid, filosofie en redeneringen het middel zouden zijn waardoor mensen Hem konden kennen, dan zouden uiteindelijk alleen degenen die intellectueel rijkbegaafd waren, Hem echt en van nabij kunnen kennen. Toch zijn er veel mensen in de wereld die rein van hart zijn, maar intellectueel niet boven anderen uitsteken. Zulke mensen zouden worden overgeslagen. Ze zouden verstoken blijven van de diepst mogelijke kennis van God, als die kennis gevonden moest worden door middel van menselijke logica en redeneringen. Hun verstand was daar eenvoudigweg niet voor geschikt, niet op hetzelfde niveau toegerust als dat van anderen.

Het is heel duidelijk dat mensen met een groot intellect vaak ook een groot ego hebben, en dat is iets wat God niet graag zegent. Later, in 1 Korinthe, hoofdstuk 8, zegt hij dat kennis mensen opgeblazen maakt. Kennis heeft op zijn minst de neiging om een geest van hoogmoed en egoïsme aan te wakkeren. Toch zei God in het Oude Testament dat Hij nadert tot degene die nederig en verbrijzeld van geest is en die beeft voor Zijn Woord.

3

Het eenvoudige Evangelie geeft God de eer

Daarom is menselijke wijsheid niet het middel waardoor je toegang krijgt tot de kennis van God, althans niet op het diepste, meest persoonlijke niveau. Daar hebben zelfs eenvoudige mensen toegang toe, zelfs dwaze, zwakke en onbeduidende mensen. Daarom heeft God bepaald dat de kennis van Hemzelf bekendgemaakt zou worden door het eenvoudigste middel: door de verkondiging van een duidelijke boodschap, namelijk:

Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften, en dat Hij begraven is, en dat Hij opgewekt is op de derde dag, overeenkomstig de Schriften,

1 KORINTHE 15:3-4

Deze boodschap is voor iedereen toegankelijk. Ze lijkt dwaas voor degenen die naar ingewikkeldere antwoorden zoeken. Ze lijkt zwak en een struikelblok voor Joden die iets zoeken waarin zichtbare kracht duidelijker tot uiting komt, tekenen en wonderen, enzovoort. Maar het is de fundamentele boodschap die zelfs de zwakken en de dwazen kunnen waarderen en waardoor zij God kunnen kennen.

God heeft ervoor gekozen om zulke mensen in grotere aantallen toe te laten Hem te kennen. Want daarmee kiest Hij mensen uit die niet geneigd zijn om zichzelf de verdienste of eer toe te schrijven voor wat zij in hun christelijke leven tot stand

brenghen. Het zijn dwaze mensen. Het zijn zwakke mensen. Daarom moet alles wat door hen tot stand wordt gebrachht, niet aan hun eigen kracht worden toegeschreven, want die hebben ze niet of nauwelijks, maar God zal er de eer voor krijghen.

We kunnen afleiden dat hij al deze dingen ter sprake brachht omdat de Korinthisers, of ten minste sommighen van hen, nogal ingenomen waren met menselijke wijsheid. Dat is gemakkelijk genoeg te begrippen als je bedenkt dat ze in een Griekse stad woonden, geografisch niet al te ver van Athene. Het was een handelscentrum en daarom waarschijnlijk een plaats waar filosofieën uit verschillende delen van de wereld zich met elkaar vermengden en werden bediscussieerd. De Griekse geest in het algemeen hechhte waarde aan filosofie en dit soort wijsheid, en ongetwijfeld deden de christenen dat ook.

Het is heel duidelijk dat de culturele waarden van Amerika de Amerikaanse kerk hebben beïnvloed, in veel gevallen zeer tot haar nadeel. Ik zal niet zeggen dat dit onvermijdelijk is, maar het komt buitengewoon vaak voor. Wat de culturele waarden van een streek ook zijn, ze worden vaak in de kerk weerspiegeld, althans voor zover de kerk vleselijk en werelds blijft. Naarmate de gemeente veranderd wordt door de vernieuwing van het denken, zodat ze meer op Gods manier gaat denken, zullen de waarden van de gemeente de waarden van de wereldse cultuur eromheen minder weerspieghelen.

Maar in vers 1 van hoofdstuk 3 zegt hij ronduit dat de Korinthisers vleselijk waren en dat zij geen geestelijke mensen waren. Het is heel duidelijk dat de waarden van hun samenleving in sommige gevallen weerspiegeld werden in hun eigen waarden.

4

Paulus en Apollos als leiders van kampen

Zijn reden om dit ter sprake te brengen, heeft misschien iets te maken met zijn bespreking van hemzelf en Apollos. Ik heb dit aan het einde van de vorige lezing genoemd. Ik ben er niet uitvoerig op ingegaan, en waarschijnlijk zal ik er hier ook niet heel uitvoerig op ingaan. Maar volgens mij moet wel worden opgemerkt dat Paulus

pas op dit onderwerp kwam nadat hij had vermeld dat er volgens hoofdstuk 1, vers 12, sommigen in de gemeente waren die zeiden: 'Ik hoor bij Paulus' of: 'Ik hoor bij Apollos'.

Het is waar dat sommigen zeiden: 'Ik hoor bij Kefas' en: 'Ik hoor bij Christus'. Ik weet niet in welke mate zij in Korinthe sterk vertegenwoordigd waren. Maar 'Ik hoor bij Paulus' en 'Ik hoor bij Apollos' lijken de twee voornaamste kampen te zijn. Dat oordeel baseer ik op hoofdstuk 3, vers 4, het laatste vers dat we daadwerkelijk hebben gelezen toen we deze passage lazen. Hij zegt:

Want als iemand zegt: Ik ben van Paulus, en een ander: Ik van Apollos, bent u dan niet vleselijk?

1 KORINTHE 3:4

Hij herhaalt niet dat sommigen Kefas en Christus noemen.

Dan zegt hij in vers 5, dat we een andere keer zullen bespreken:

Wie is Paulus dan, en wie is Apollos, anders dan dienaren, door wie u tot geloof gekomen bent, en dat zoals de Heere aan ieder van hen gegeven heeft?

1 KORINTHE 3:5

Hij begint te spreken over een contrast of vergelijking tussen de rollen die hij en Apollos ten opzichte van elkaar hebben. In hoofdstuk 4, vers 6, nadat hij veel dingen heeft gezegd die we in de tussentijd zullen bestuderen, zegt hij:

Deze dingen nu, broeders, heb ik ter wille van u op mijzelf en Apollos toegepast, met de bedoeling dat u van ons leert niets te bedenken boven wat er geschreven staat, opdat niemand zich ten gunste van de een boven de ander verheft.

1 KORINTHE 4:6

Ook hier gaat het dus om Paulus en Apollos. In de vorige lezing opperde ik dat Apollos' benadering van zijn bediening waarschijnlijk een veel intellectueler, retorischer en meer op debat gericht karakter had dan die van Paulus. Niet dat Paulus daar niet toe in staat was of diezelfde benadering nooit had gebruikt. Hij had diezelfde benadering op verschillende plaatsen gebruikt voordat hij naar Korinthe kwam. Mijn gedachte is echter dat hij met deze benadering zo'n jammerlijke mislukking had meegemaakt in Athene, voordat hij naar Korinthe kwam. Athene was het wereldcentrum van de filosofie, waar je zou denken dat een filosofische benadering de grootste uitwerking zou hebben en het hardst nodig zou zijn. Toch mislukte hij daar jammerlijk. Ik denk dat dit hem ertoe bracht opnieuw na te denken over zijn benadering van de Griekse gemeenten, of van de Griekse steden.

Toen hij in Korinthe kwam, redeneerde hij aanvankelijk zoals hij daarvoor in Athene had gedaan. Maar uiteindelijk gaf hij die hele benadering gewoon op en begon hij te getuigen, wat een heel andere benadering is dan redeneren en debatteren. Hij begon gewoon te getuigen.

5

Apollos als welsprekend Bijbelleraar

Alles wat we echter uit Handelingen over Apollos weten — en daar staat niet erg veel over hem — komt uit het einde van Handelingen 18. Handelingen 18 vers 24 tot en met 28 vertelt ons het volgende over de man Apollos, en dit is alles wat Handelingen ons over hem vertelt. Hij wordt in Handelingen maar één keer genoemd, hoewel hij in 2 Korinthe een paar keer wordt genoemd.

In Handelingen 18 vers 24 staat:

En een zekere Jood, van wie de naam Apollos was, een Alexandriër van afkomst, een welsprekend man, die kundig was op het gebied van de Schriften, kwam in Efeze aan. Deze was in de weg van de Heere onderwezen en, omdat hij vurig van geest was, sprak en onderwees hij nauwkeurig de zaken van de Heere, maar hij wist alleen van de doop van Johannes. En hij begon vrijmoedig te spreken in de synagoge. En toen Aquila en Priscilla hem gehoord hadden, namen zij hem apart en legden hem de weg van God nauwkeuriger uit.

HANDELINGEN 18:24-26

Toen hij naar Achaje wilde oversteken, waar Korinthe lag — zij waren in Efeze toen ze hem hier ontmoetten — schreven de broeders een brief waarin ze de discipelen aanspoorden hem te ontvangen. Toen hij daar aankwam, was hij degenen die door de genade geloofd hadden, tot grote hulp. Vervolgens staat er in Handelingen 19 vers 1:

En het gebeurde terwijl Apollos in Korinthe was, dat Paulus, die de hogergelegen delen van het land doorgetrokken was, in Efeze kwam. Hij trof daar enige discipelen aan

HANDELINGEN 19:1

We zien dus dat Apollos, nadat hij Priscilla en Aquila had ontmoet, naar Achaje en naar Korinthe ging. Ons wordt verteld dat hij een welsprekend man was, goed thuis in de Schriften, een krachtige spreker, enzovoort. Ik wil niet meer afleiden dan de Schrift toelaat, maar mijn vermoeden is dat Apollos, toen hij naar Korinthe kwam, kwam met welsprekendheid en een indrukwekkend vertoon van wijsheid van woorden. Dat was nu juist datgene waarvan Paulus in 1 Korinthe 1 vers 17 zei dat hij er niet echt van overtuigd was dat hij er zijn toevlucht toe moest nemen.

In hoofdstuk 1 vers 17 zei hij:

Want Christus heeft mij niet gezonden om te dopen, maar om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest.

1 KORINTHE 1:17

Op dat punt begon hij te spreken over de wijsheid van de wereld, over het feit dat de mensen door wijsheid God niet hebben leren kennen, en dat God de dwaze dingen heeft uitgekozen, enzovoort. Hier in hoofdstuk 2 benadrukt hij dit opnieuw. In hoofdstuk 2 vers 1 zegt hij:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen,

1 KORINTHE 2:1

enzovoort.

Ik heb nooit een commentator gelezen die dit heeft gezegd, hoewel sommigen van hen dat misschien wel hebben gedaan. Ik heb beslist niet elk commentaar gelezen dat er bestaat. Maar ik heb nooit een leraar dit horen onderwijzen, dus misschien is het niet zo. Misschien ben ik de enige die dit denkt, maar bij het lezen hiervan heb ik de indruk gekregen dat Paulus hier misschien opeens een contrast tussen zichzelf en Apollos aanbrengt. Hij begon hier immers over nadat hij Apollos in hoofdstuk 1 vers 12 had genoemd, en in de hoofdstukken 3 en 4 komt hij terug op zichzelf en Apollos.

Mijn gedachte is dat hij als het ware even afwijkt om te spreken over menselijke wijsheid, en over het feit dat Paulus daar niet zijn toevlucht toe nam, daar niet op vertrouwde en het geen goed beleid vond om daarop te vertrouwen. Hij zegt vervolgens niet:

En dat is wat Apollos doet, en daarom pak ik het beter aan dan Apollos, en jullie moeten niet bij Apollos horen; jullie moeten het op mijn manier doen.

Zoiets zegt hij niet, want hij wil geen verdeeldheid veroorzaken. Hij staat vriendelijk tegenover Apollos en wil dat de mensen Apollos blijven respecteren.

Maar ik heb het gevoel dat Paulus in deze bespreking van menselijke wijsheid, enzovoort, in wezen zijn benadering verdedigt. Hij voert een polemiëk ten gunste van de niet-welsprekende, niet-academische en niet op debat gerichte benadering die hij bij zijn komst naar Korinthe had gekozen. Misschien had Apollos juist wel zo'n benadering gebruikt en had dat op grond daarvan de christenen in Korinthe aangesproken.

6

Apollos weigert naar Korinthe te gaan

Als je naar 1 Korinthe 16 kijkt, zul je zien dat Paulus vlak voor zijn afsluiting Apollos opnieuw noemt. In 1 Korinthe 16 vers 12 zegt Paulus:

En wat Apollos, de broeder, betreft, ik heb hem er vele malen toe opgeroepen dat hij met de broeders naar u toe zou komen, maar hij wilde nu beslist niet komen. Hij zal echter komen, wanneer het hem gelegen komt.

1 KORINTHE 16:12

Apollos en Paulus moeten elkaar dus ergens hebben ontmoet. Waar weten we niet. Sinds zijn vertrek uit Korinthe was Paulus naar Jeruzalem en daarna naar Efeze geweest, en daar bevond hij zich nu. Misschien was Apollos dus naar Efeze teruggekeerd nadat hij Priscilla en Aquila daar had achtergelaten. Of misschien was hij zelfs voor het feest naar Jeruzalem gegaan en had hij Paulus daar ontmoet. Dat is moeilijk te zeggen.

Maar op enig moment nadat Paulus uit Korinthe was vertrokken, ontmoette hij Apollos en drong hij er bij Apollos op aan naar Korinthe te gaan. Blijkbaar kon Paulus dat op dat moment zelf niet doen en vond hij dat ze de bemoediging van een sterke

broeder nodig hadden. Paulus had er enig vertrouwen in dat Apollos van nut zou zijn voor de gemeente daar. Maar er staat:

Hij wilde op dit moment echt niet komen. Maar hij komt wanneer het hem uitkomt.

Ik wil hier niet te veel in lezen, maar Paulus zei niet dat Apollos andere dringende zaken had die hem verhinderden. Er staat dat hij beslist niet bereid was op dat moment te komen. Dat laat de vraag open: gaf hij niet om de Korinthiërs? Voer hij zijn eigen koers? Was hij met zijn eigen dingen bezig? Waarom onderwierp hij zich niet aan de apostel Paulus? Apollos verrichtte zijn werk als het ware op het arbeidsveld van Paulus, in Efeze. Apollos kwam naar Efeze nadat Paulus daar een gemeente had geplant. Hij kwam naar Korinthe nadat Paulus daar een gemeente had geplant. Apollos trok rond en bouwde op fundamenten die Paulus had gelegd, en gaf water aan zaad dat Paulus had geplant. Je zou denken dat Apollos zich in deze zaken wat meer aan Paulus zou onderwerpen.

Paulus zegt niets rechtstreeks negatiefs over Apollos, maar de manier waarop hij het verwoordt, komt op mij als volgt over. Nogmaals, ik wil er niet meer in lezen dan er staat. Het lijkt erop dat hij had kunnen zeggen: „Ik heb er bij Apollos echt op aangedrongen naar jullie toe te gaan, maar hij liet me weten dat er op dit moment veel andere dingen zijn die zijn tijd in beslag nemen en dat hij dat daarom niet kan doen”, enzovoort. Hij zei:

Hij wilde op dit moment echt niet komen.

Hij was niet bereid te doen wat ik zei. Ik heb het hem gevraagd, ik heb er bij hem op aangedrongen te komen, maar hij was niet bereid dat te doen. Maar hij zal komen wanneer hij kan.

Ik weet niet of ik daar iets bespeur van Paulus die zich een beetje aan Apollos ergerde, of enigszins teleurgesteld was in Apollos. Misschien zaten hij en Apollos, hoewel ze op een bepaald niveau partners in de bediening waren, niet helemaal op dezelfde golflengte. Daarmee wordt eigenlijk niets slechts gezegd over Paulus of over Apollos. We weten dat dit bij Paulus en Barnabas het geval was. We weten dat Paulus en Barnabas van elkaar verschilden in hun opvatting over teamleden die waren afgehaakt

en zich weer bij het team wilden aansluiten. Dat weten we door de situatie met Johannes Markus. Barnabas en Paulus hadden daarover een ernstig conflict en zijn het daarover onderling, voor zover wij weten, nooit eens geworden.

We weten ook dat Petrus en Paulus van tijd tot tijd van mening verschilden en daarover met elkaar botsten wanneer ze bij elkaar waren. We kennen maar één zo'n gelegenheid, maar we weten niet dat dit het enige geval was. Dus als je suggereert dat Paulus en Apollos, hoewel ze hartelijk met elkaar wilden blijven omgaan en medewerkers waren, op sommige punten teleurgesteld in elkaar waren, of zich misschien zelfs aan elkaar ergerden, dan weet ik niet of dat te ver gaat.

7

Paulus geeft leiding zonder te heersen

Maar dit wil ik wel zeggen: Paulus haalt nooit openlijk naar Apollos uit. Hij probeert hem nooit te kleineren. Hij probeert hem nooit te bekritisieren. Let trouwens op wat we zojuist in 1 Korinthe 16:12 lazen:

Ik heb er sterk bij hem op aangedrongen om te komen, maar hij wilde op dit moment niet komen.

Wat lijkt Paulus weinig op te hebben met een autoritarisme zoals we dat soms zijn tegengekomen in groepen die zich met herderschap gaan bezighouden. Er zijn gemeenten die meegaan in een herdersbeweging die stelt dat je je niet aan God kunt onderwerpen zonder je op hetzelfde niveau aan je opzieners te onderwerpen als aan God. Ik weet niet of je dat eerder bent tegengekomen. Ik wel. Het is een echte beweging, die meestal de discipelschapsbeweging of herdersbeweging wordt genoemd.

Als Paulus volgens deze opvatting de herderschapvisie aanhing, had hij deze mensen moeten waarschuwen dat Apollos een opstandeling was. Want hier had de apostel van de heidenen, degene op wiens arbeidsveld Apollos werkte, er bij hem op aangedrongen om te gaan. Hij had het niet alleen gevraagd, maar er sterk bij Apollos op aangedrongen. En Apollos zei: „Sorry, ik heb andere plannen.” We hebben geen reden om te geloven dat Apollos als apostel werd beschouwd, maar waarschijnlijk wel als

evangelist. Als zijn weigering werd beschouwd als opstand tegen God omdat hij zich in deze zaak niet aan een apostel onderwierp, dan had Paulus een waarschuwend woord moeten spreken: „Deze man is gevaarlijk. Deze man is een afvallige. Hij is een eenling. Hij heeft een geest van Izebel. Hij wil zich gewoon niet onderwerpen.” Maar Paulus zei geen van die dingen over hem.

Paulus is geen autoritair soort leider, hoewel je zou kunnen stellen dat hij in de vroege gemeente meer werkelijk gezag van God bezat dan vrijwel ieder ander, in elk geval in de heidense wereld. In de gemeenten onder de heidenen was Paulus Gods apostel van de heidenen.

Kijk naar 2 Korinthe, hoofdstuk 1. Daar krijgen we nog een beeld van hoe weinig eisen Paulus stelde, en hoe onwillig hij was om zich op zijn rang te beroepen en zijn gezag tegenover de mensen te laten gelden. In 2 Korinthe 1:24 zegt Paulus:

Niet dat wij heersen over uw geloof, maar wij zijn medearbeiders aan uw blijdschap, want u staat vast door het geloof.

2 KORINTHE 1:24

De King James zegt „helpers”.

Hoewel Paulus hun geestelijke vader was, en hoewel hij een apostel was en zij dat niet waren, beschouwde hij zichzelf niet als iemand die heerschappij over hen voerde. Waarom niet? Omdat Paulus op Jezus wilde lijken. Jezus heeft wel heerschappij over ons, en terecht. Hij is de Heere. Maar geen enkele christelijke werker is de Heere. Alleen Jezus is dat, en daarom kunnen wij over mensen niet hetzelfde soort gezag uitoefenen als Jezus deed.

Sterker nog, jaren geleden las ik een boek van Juan Carlos Ortiz met de titel Disciple. Naar mijn mening valt er veel goeds over dat boek te zeggen. Maar één ding waar ik het niet mee eens was, was dat hij voorbeelden aanhaalde waarin Jezus naar de vissers toe liep en eenvoudigweg zei:

‘Volg Mij.’ En zij lieten alles achter en volgden Hem. Hij liep naar Mattheüs bij het tolhuis en zei:

‘Volg Mij.’ En hij liet alles achter en volgde Hem. Ortiz zei: ‘Jezus verzocht hun dat niet. Hij gaf bevelen, en de mensen volgden.’

Vervolgens zei deze schrijver — hij was een leider binnen de Shepherding Movement — dat voorgangers zo zouden moeten zijn. Ze zouden niet met de pet in de hand hoeven te smeken en mensen te vragen dingen te doen. Ze bekleden een gezagspositie. Net als Jezus zouden ze moeten zeggen: ‘Doe het,’ en de mensen zouden het moeten doen.

Ik ben het niet eens met die veronderstelling, en volgens mij is het een valse analogie. Hoewel het waar is dat leiders zo veel mogelijk op Jezus moeten lijken, is er één terrein waarop geen overeenkomst bestaat, of in elk geval geen parallel: Jezus is de Heere, en christelijke leiders krijgen van Christus uitdrukkelijk het gebod niet over andere mensen te heersen.

8

Jezus leert leiders om te dienen

Jezus zei dat in Mattheüs 20:25. Dit was toen Johannes en Jakobus hun moeder stuurden om te proberen Jezus ertoe te bewegen hun bijzondere eerbewijzen in het Koninkrijk te geven, bijzondere gezagsposities. Jezus riep hen bij Zich en zei:

En toen Jezus hen bij Zich geroepen had, zei Hij: U weet dat de leiders van de volken heerschappij over hen voeren, en de groten macht over hen uitoefenen.

MATTHEÛS 20:25

Hij zegt dat de machthebbers van de heidenen gezag en leiderschap op een volkomen andere manier benaderen dan Hij onder Zijn volgelingen zal toestaan. Zij oefenen gezag uit over mensen. Zij heersen over mensen.

Jarenlang probeerde ik dit vers niet te zien zoals het er werkelijk staat. Ik had het gevoel dat het niet kon betekenen wat er staat. Ik wist dat mensen niet over andere mensen moesten heersen. Daar was ik zeker van. Maar ik had het idee dat over

mensen heersen betekende dat je heel autoritair was. Autoritair in de zin dat je eist dat mensen bij wijze van spreken je laarzen likken, en dat je hen uit de gemeenschap zet of iets dergelijks als ze niet doen wat je zegt. Dat was wat volgens mij ‘over hen heersen’ betekende.

Maar het tweede deel van deze uitspraak, dat de machthebbers van de heidenen gezag over hen uitoefenen, leek legitiem genoeg. Iemand met gezag moet naar het schijnt gezag uitoefenen. Maar Jezus zei:

Zo moet het bij jullie niet gaan.

Dit stelde mijn begrip van leiderschap in de gemeente in het algemeen tot in de kern ter discussie. Ik vond dat een leider in de gemeente niet autoritair, grof of veeleisend moest zijn, maar ik vond wel dat zulke leiders een bepaald soort gezag moesten uitoefenen. Maar Jezus zegt dat dit is wat de machthebbers van de heidenen doen. In werkelijkheid, zegt Hij, bestaat het leiderschap van de gemeente uit dienen. Het is dienen.

Ik denk echt dat dit onze hele opvatting van de huidige kerkstructuur ter discussie stelt. Ik weet niet zeker of ik hierover het laatste woord heb. Ik zeg alleen dat dit die opvatting ter discussie stelt. Je kunt er zelf over nadenken, en ik denk er zelf ook nog steeds over na.

9

De gemeente als onderneming bestuurd

Denk eens aan het hele idee dat de oudsten van de gemeente een ambt bekleden dat in onze denkwijze lijkt op de raad van bestuur van een onderneming. In de kerken is dat bijna een universeel verschijnsel. Zelfs als ze godvrezende en nederige oudsten hebben — en veel gemeenten hebben volwassen, nederige mannen die waarschijnlijk zeer geschikt zijn om oudste te zijn — bestaat er een bepaalde denkwijze. Niet noodzakelijk alleen bij hen, maar in de hele kerkelijke wereld. Die houdt in dat deze oudsten een ambt bekleden dat lijkt op de raad van bestuur van een onderneming. De voorganger is als de voorzitter van het bestuur, de algemeen directeur of de president van de onderneming.

Toch zou ik moeten vragen: waarin verschilt dit van de manier waarop de ondernemingen van de heidenen zijn georganiseerd? De machthebbers van de heidenen doen het zo. Ze stellen beleid en regels en dergelijke vast en handhaven die.

Ik vraag me af of er in de tijd van de apostelen een totaal andere denkwijze bestond, die werd bepaald door wat Jezus zei. Hoewel er mensen waren die als oudsten werden erkend en zij werkelijk leidinggaven in de gemeente, vraag ik me af of zij in de gemeente ook maar iets hadden wat leek op het politieke gezag dat wij tegenwoordig bij oudsten en leiders in de gemeente als vanzelfsprekend beschouwen.

We beschouwen het als vanzelfsprekend omdat de wereld dat ook heeft. Dat is een wereldse norm. Mensen die leiders zijn, oefenen gezag uit. Ze stellen beleid vast, handhaven dat, enzovoort.

Ik leg dit alleen voor als iets waarover ik vragen heb, en het is beslist iets waarover ik de laatste tijd heb nagedacht: of men in de vroege gemeente eenvoudigweg begreep dat deze mannen oudsten waren, wat betekende dat zij geestelijke dienaren van de gemeente waren. Ze bewezen een dienst, en de mensen erkenden hun dienst en maakten er gebruik van. Als ze oudsten waren die onderwijs gaven, maakten de mensen gebruik van hun onderwijsdienst. Ze geven onderwijs, maar ze oefenen geen gezag uit over mensen. Ze dienen alleen maar. Ze delen als het ware het voedsel uit, het geestelijke voedsel. Als hun dienst op het gebied van bestuur ligt, dan doen ze dat naar hun beste vermogen, maar zonder de politieke veronderstellingen die gewoonlijk verbonden zijn aan het ambt van oudste, kerkbestuurder of wat dan ook.

10

Geestelijk gezag en vrijwillige onderwerping

De grote vraag is natuurlijk: hoe werkt dat? Hoe zou het werken als er mannen zijn die oudste zijn en niet werkelijk een gezag hebben dat op politiek gezag lijkt, maar alleen geestelijk gezag? Dan zou onderwerping volledig vrijwillig zijn. Het enige waarbij ik op Bijbelse gronden kan zien dat de oudsten zouden moeten ingrijpen en iets zouden moeten doen tegen de wil van iemand in de gemeente, is wanneer zij zonde of ketterij in de gemeente moeten bestraffen. Want dat is de dienst die zij verrichten. De dienst

waartoe zij geroepen zijn, is over de kudde te waken, de wolven buiten te houden, enzovoort. Ik denk dat het de taak van oudsten is om op te staan, de kudde te waarschuwen en te zeggen: 'Deze persoon hier hebben we meerdere keren met zijn zonde geconfronteerd. Hij is opstandig. Hij weigert zich te bekeren. Daarom waarschuwen we jullie om niet met hem om te gaan,' zoals Paulus zei dat ze moesten doen.

Maar de meeste gemeenten en christelijke organisaties, waaronder deze, worden tot op zekere hoogte geleid naar het model van een wereldse onderneming. Ik vraag me af in hoeverre dat in strijd is met de leer van Jezus, dat dit is wat de machthebbers van de heidenen doen:

Ze spelen de baas over mensen.

In de eerste plaats moeten de leiders in het lichaam van Christus mensen zijn die eenvoudigweg dienaren zijn.

In dit verband denk ik aan Paulus. Zo zijn we op dit onderwerp terechtgekomen, want in zekere zin lijkt Paulus gezag uit te oefenen. Hij beveelt mensen om deze man uit de gemeente te zetten, enzovoort. Maar ik denk niet dat hij zichzelf zag als iemand met ook maar iets wat op politiek gezag leek. Het was meer zo dat hij verwachtte dat zij eerbied zouden hebben voor het Woord van God dat door hem tot hen kwam. Hij had een zalving om het Woord van God tot hen te spreken. Zij moesten zich aan God onderwerpen en zij moesten zich aan Jezus Christus onderwerpen. Zijn bediening bestond er toevallig uit hun te vertellen wat Jezus zei en hen daarin tot discipelen te maken. Daarom waren er momenten waarop hij hen moest berispen wegens allerlei vormen van wangedrag.

Maar de manier waarop hij in de praktijk gezag uitoefende, lijkt heel weinig autoritair te zijn, tenminste zoals we hem tegenover Apollos zien. Zoals ik zojuist al aanwees in 2 Korinthe, hoofdstuk 1, zegt hij:

Niet dat wij heersen over uw geloof, maar wij zijn medewerkers aan uw blijdschap, want u staat vast door het geloof.

2 KORINTHE 1:24

Dat is onze taak niet. We zijn alleen helpers. We zijn medewerkers, medearbeiders die jullie op weg helpen. We zijn er om te dienen. We zijn er niet om heerschappij en gezag over jullie uit te oefenen.

Als je naar 1 Petrus, hoofdstuk 5 kijkt, zie je dat de hele hiërarchische structuur van het rooms-katholieke instituut gebaseerd is op de aanname dat de paus de geestelijke opvolger van Petrus is en dat het gezag van de paus lijkt op dat van Petrus. Maar kijk eens naar Petrus' eigen opvatting over zijn eigen gezag en over het gezag van opzieners, oudsten, enzovoort. In 1 Petrus 5:1 staat:

De ouderlingen onder u roep ik ertoe op, als medeouderling en getuige van het lijden van Christus en deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden:

1 PETRUS 5:1

‘Ouderlingen’ is in de Bijbel een synoniem voor ‘opzieners’. Ik denk niet dat er in de gemeente werkelijk zo iets bestond als een politieke rangorde. Als er al iemand was, dan zou Petrus meer gezag lijken te hebben dan Paulus. Toch voelde Paulus zich volkomen vrij om Petrus te berispen. In Galaten, hoofdstuk 2 lezen we daarover, en Petrus heeft die berisping kennelijk nederig aanvaard.

Apollos volgde de aanwijzingen van Paulus niet op toen Paulus er bij hem op aandrong naar Korinthe te gaan. Apollos wilde dat eenvoudigweg niet doen. Hij had andere dingen die hij wilde doen, en Paulus bekritiseerde hem daar niet om. Hij zei niet: ‘Deze man heeft zijn verplichting verzaakt om zich aan mij te onderwerpen, aan een apostel die boven hem staat.’ Paulus beschouwde zijn gezag niet als iets met politieke slagkracht. Het was iets geestelijks, en geestelijke mensen zouden dat gezag erkennen in de mate waarin zij dat in de Geest wilden, zoals zij door God geleid werden.

11

Iedere gelovige staat onder Christus

Later zei Paulus in 1 Korinthe, hoofdstuk 11 dat het hoofd van iedere man Christus is. Hij zei niet dat het hoofd van iedere man de oudsten van de gemeente zijn, of een apostel zoals hijzelf. In hoofdstuk 11, vers 3 van 1 Korinthe zegt hij:

Maar ik wil dat u weet dat Christus het Hoofd is van iedere man en de man het hoofd van de vrouw en God het Hoofd van Christus.

1 KORINTHE 11:3

Christus onderwerpt Zich dus aan Zijn Vader, en iedere man onderwerpt zich aan Christus. Paulus kende geen enkele politieke regeling die in de gemeente geldig was en die een man toestond als tussenpersoon op te treden, als gezagsdrager tussen een andere man en Christus. Iedere man legt, zoals een lichaam, verantwoording af aan zijn hoofd. Elders zei Paulus tegen Timotheüs:

Want er is één God. Er is ook één Middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus.

1 TIMOTHEÛS 2:5

Stel dat een uitleg van de structuur en het bestuur van de gemeente de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de gelovige tegenover Christus vervangt door een tussenpersoon. Die tussenpersoon heeft in zekere mate zeggenschap over zijn leven en weerhoudt hem ervan gewoon te doen wat Jezus hem opdraagt. Elke dergelijke uitleg lijkt dus in strijd te zijn met het beginsel dat overal in het Nieuwe Testament wordt verkondigd: leiders zijn dienaren. Bijna elke gemeente die ik ken, aanvaardt op een bepaald niveau de aanname dat de leiders van de gemeente gezagsdragers zijn die gezag uitoefenen over de gemeente. Maar het beginsel 'leiders zijn dienaren' betekent meer dan dat autoritaire leiders een dienende houding moeten hebben. Het betekent dat leiderschap zelf een dienst is die wordt aangeboden, niet opgelegd.

Dat is volgens mij het verschil tussen de heersers van de heidenen en de leiders van de gemeente zoals die zouden moeten zijn. Gezag in instellingen van de heidenen wordt opgelegd, en dat moet noodzakelijkerwijs ook. Maar in de gemeente is het vrijwillig. Iedere man is verantwoording verschuldigd aan Christus. En omdat hij dat is, wil hij zich graag onderwerpen aan iedereen die het woord van Christus tot hem spreekt, voor zover die persoon dat doet. Die persoon hoeft geen enkele bestuurlijke functie te bekleden in een organisatie of gemeente of wat dan ook.

12

Verschillende predikers waarderen zonder partijschap

Dit wijkt misschien een beetje van het onderwerp af, maar niet helemaal, want we zijn hierop gekomen door de bespreking van de verhouding tussen Paulus en Apollos. Het lijkt mij dat Paulus een beetje teleurgesteld is in Apollos. Nogmaals, ik hoop dat ik er niet meer in lees dan er staat. Ik wil je niet de indruk geven dat dit volkomen duidelijk is en dat je dit noodzakelijkerwijs moet geloven. Het is slechts een subjectief gevoel dat ik krijg door de manier waarop Paulus hier spreekt, namelijk dat hij een beetje teleurgesteld is in Apollos.

Paulus kwam en plantte een gemeente volgens zijn eigen beginselen en werkwijzen, en Apollos kwam met een andere manier van werken. Sommigen van de mensen die vroeger eensgezind waren met Paulus denken nu: „Paulus heeft zijn zaken eigenlijk niet goed op orde. Deze man heeft veel meer stijl. Deze man is veel welsprekender. Deze man is filosofisch veel scherper.” Nu begint de gemeente verdeeld te raken.

Niet dat Apollos dit ooit opzettelijk heeft gedaan of de bedoeling had de gemeente te verdelen. Als Apollos dat van plan was geweest, weet ik zeker dat Paulus het rondit zou hebben gezegd en de gemeente voor hem zou hebben gewaarschuwd als iemand die verdeeldheid veroorzaakt. Ik denk dat het onbedoeld was. Verschillende predikers hebben verschillende sterke kanten op verschillende levensterreinen, waardoor zij verschillende soorten persoonlijkheden aantrekken. Geheel buiten hun eigen schuld

om kan dit aanleiding geven tot verdeeldheid in de gemeente, als christenen op een vleselijke manier reageren op deze verschillen tussen de predikers. Dat is volgens Paulus het probleem in Korinthe.

Het zou geen probleem moeten zijn dat Paulus een andere benadering heeft dan Apollos. De gemeente zou beiden moeten waarderen. Ze zouden niet moeten zeggen: „Wij gaan Paulus volgen, en we sluiten jullie, mensen die Apollos waarderen, buiten”, terwijl de anderen het tegenovergestelde zeggen. Dat is een vleselijke reactie. Zolang sommigen zeggen: ‘Ik hoor bij Paulus’ en anderen: ‘Ik hoor bij Apollos’, laten ze volgens hem zien dat ze kleine kinderen en vleselijk zijn. Dat zegt hij in hoofdstuk 3, vers 1 tot en met 4.

Ik geloof dat hoofdstuk 2 één lange berisping is van juist deze vleselijkheid, van deze verdeeldheid die onder hen bestaat en die geen noodzakelijk gevolg is van de verschillende benaderingen van Paulus en Apollos. Het is niet noodzakelijk dat de gemeente verdeeld raakt, alleen omdat deze twee leiders verschillen in de manier waarop ze dingen doen. Later zegt hij tegen hen:

Laat daarom niemand roemen in mensen, want alles is van u: hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Kefas, hetzij de wereld, hetzij het leven, hetzij de dood, hetzij tegenwoordige dingen, hetzij toekomstige dingen, alles is van u.

1 KORINTHE 3:21-22

Hij vindt dat ze ervan zouden moeten genieten dat ze verschillende leraren en verschillende benaderingen hebben, maar zo hebben ze niet gereageerd. Ze zoeken een menselijke leider, zodat ze zich op een vleselijke manier kunnen verbinden aan een beweging onder een zichtbare, menselijke leider. Hij zegt dat dit een wereldse houding is, een vleselijke houding en een onvolwassen houding. Wanneer je geestelijk en volwassen wordt, ontleen je je identiteit niet aan trouw aan afzonderlijke mensen.

13

Paulus predikt Christus en Zijn kruisiging

Om dit punt, zoals ik al zei, in hoofdstuk 2 uitvoerig duidelijk te maken, begint hij door hen aan zijn eigen benadering te herinneren. Hij zei in hoofdstuk 1, vers 17, dat hij niet geroepen was om het Evangelie te verkondigen met wijsheid van woorden. Hij illustreert dit door hen eraan te herinneren hoe hij de eerste keer bij hen kwam.

Hij zegt:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen, want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd. En ik was bij u in zwakheid, met vrees en veel beven. En mijn spreken en mijn prediking bestonden niet in overtuigende woorden van menselijke wijsheid, maar in het betonen van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou bestaan in wijsheid van mensen, maar in kracht van God.

1 KORINTHE 2:1-5

Veel gemeenten hebben gemeend dat de benadering die Paulus in Korinthe koos, de manier is waarop zij altijd onderwijs aan hun gemeenten zouden moeten geven: zich voornemen niets te weten en niets te verkondigen behalve Christus en Hem als gekruisigd. Ik ben in zo'n gemeente opgegroeid. Het was een gemeente die trouw wilde zijn aan het Evangelie, die goed en Schriftuurlijk wilde zijn, en ze zeiden:

Paulus besloot zich alleen te richten op Christus en op Zijn kruisiging;

dus dat is wat wij willen. Ik ben in gemeenten geweest waar boven het podium een spandoek hangt waarop staat:

We verkondigen alleen Christus en Zijn kruisiging, wat heel prijzenswaardig klinkt, aangezien ze dit vers blijkbaar aan hun kant hebben.

14

Melk voor beginners, wijsheid voor volwassenen

Maar één ding dat we moeten opmerken, is dat Paulus zei dat dit zijn benadering van de Korintheïers was. We zijn nog niet klaar met de bespreking van vers 1 tot en met 5, maar let eens op vers 6:

En wij spreken wijsheid onder de geestelijk volwassenen, maar een wijsheid niet van deze wereld, en ook niet van de leiders van deze wereld, die tenietgedaan worden.

1 KORINTHE 2:6

Er is hier sprake van een tegenstelling. In vers 1 tot en met 5 spreekt hij over de benadering die hij koos toen hij bij de Korintheïers kwam. Maar in vers 6 zegt hij dat er anderen zijn die volwassen zijn, en dat we hen in bepaalde opzichten anders benaderen. Hij zegt:

Toen ik bij jullie kwam, kwam ik niet met wijsheid, maar we spreken wel over wijsheid met mensen die volwassen zijn in hun geloof.

Het is volkomen duidelijk dat Paulus hun vertelt dat zij niet volwassen zijn en ook niet volwassen waren toen hij bij hen was. Dat zegt hij beslist in hoofdstuk 3, vers 1:

En ik, broeders, kon tot u niet spreken als tot mensen die geestelijk zijn, maar als tot mensen die nog vleeselijk zijn, als tot jonge kinderen in Christus.

1 KORINTHE 3:1

Hoewel hij achttien maanden bij hen doorbracht, kwamen ze nooit verder dan het babystadium. Ze ontgroeiden hun vleeselijkheid nooit echt. Ze bleven onvolwassen gedurende de volle achttien maanden die hij in Korinthe doorbracht.

In vers 2 van hoofdstuk 3 geeft hij aan dat ze nog steeds in die toestand verkeren, hoewel hij al een tijd weg was en zij het voordeel hadden gehad van de bediening van Apollos en anderen. Hij zegt:

Ik heb u met melk gevoed en niet met vast voedsel, want u kon dat nog niet verdragen; ja, u kunt dat ook nu nog niet,

1 KORINTHE 3:2

Hij geeft aan dat het bewijs hiervan is dat zij nog steeds de tekenen van vleselijkheid vertoonden. Ze vormden verschillende groepen en waren trouw aan deze leraar of die leraar, deze leider of die leider, enzovoort. Dat is volgens hem het bewijs dat zij vleselijk zijn.

Ik behandel de eerste vijf verzen van hoofdstuk 2 en de eerste vier verzen van hoofdstuk 3 samen, omdat hij in beide passages terugblijkt en zegt:

Toen ik bij jullie was, deed ik het zo.

Door die twee passages samen te nemen, krijgen we een volledig beeld van hoe hij zijn weloverwogen benadering onder de Korintheïers ziet en beschrijft.

Toen hij bij hen was, merkte hij dat hij niet onder geestelijke mensen verkeerde. Hij was niet onder volwassen mensen. De benadering die hij koos, was een benadering die hij bij vleselijke, onvolwassen mensen moest kiezen. Tegen hen zegt hij:

want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd.

1 KORINTHE 2:2

Dat is wat hij zegt in hoofdstuk 2, vers 2. Maar in hoofdstuk 3, vers 2, zegt hij ook:

Ik gaf jullie alleen melk en geen vast voedsel.

Als een gemeente boven haar podium een spandoek zou ophangen met de woorden:

We geven alleen onderwijs over Jezus en Zijn kruisiging, dan zou ze er net zo goed tussen haakjes bij kunnen zetten: „Met andere woorden, hier prediken we alleen melk.” Want Paulus zei in 1 Korinthe 2:6:

En wij spreken wijsheid onder de geestelijk volwassenen, maar een wijsheid niet van deze wereld, en ook niet van de leiders van deze wereld, die tenietgedaan worden.

1 KORINTHE 2:6

Tegen volwassen mensen hebben we meer te zeggen dan alleen de fundamentele boodschap van het Evangelie.

Een van de zwakke punten van de gemeente waarin ik ben opgegroeid, was naar mijn mening dat wij die al bekeerd waren, gewoon week na week na week de prediking van het Evangelie hoorden en nooit tot discipelen werden gevormd. Ons werd nooit iets anders onderwezen dan Jezus en Hem als gekruisigd. Dat is een prachtige boodschap om onderwezen te krijgen, vooral als je die nog niet kent. Zelfs als je die wel kent, zijn er aspecten van die boodschap die zelfs jonge christenen onderwezen moeten krijgen en onder de knie moeten krijgen voordat ze verder kunnen gaan met dingen die meer vaste kost zijn, met vaster voedsel. Denk aan het voorbeeld van Christus, de leer van het kruis, enzovoort.

Niettemin maakte Paulus in deze hoofdstukken wel onderscheid. In hoofdstuk 3 zei hij:

En ik, broeders, kon tot u niet spreken als tot mensen die geestelijk zijn, maar als tot mensen die nog vleselijk zijn, als tot jonge kinderen in Christus. Ik heb u met melk gevoed en niet met vast voedsel, want u kon dat nog niet verdragen; ja, u kunt dat ook nu nog niet, want u bent nog vleselijk. Als er immers onder u afgunst is en ruzie en tweedracht, bent u dan niet vleselijk en wandelt u dan niet naar de mens?

1 KORINTHE 3:1-3

In hoofdstuk 2 zei hij:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen, want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd. En ik was bij u in zwakheid, met vrees en veel beven. En mijn spreken en mijn prediking bestonden niet in overtuigende woorden van menselijke wijsheid, maar in het betonen van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou bestaan in wijsheid van mensen, maar in kracht van God. En wij spreken wijsheid onder de geestelijk volwassenen, maar een wijsheid niet van deze wereld, en ook niet van de leiders van deze wereld, die tenietgedaan worden.

1 KORINTHE 2:1-6

In hoofdstuk 2, vers 1 tot en met 5, vertelt hij hun hoe hij hen als baby's behandelde:

Ik kwam niet met wijsheid. Ik heb jullie niet veel meer meegegeven dan de basis van het evangelie zelf. Jullie waren nog niet echt klaar voor meer.

15

Melk en vast voedsel in Hebreeën

Sla nu even Hebreeën 5 op. We weten niet wie Hebreeën heeft geschreven. Veel christenen hebben van oudsher gedacht dat Paulus het geschreven heeft. Die opvatting is tegenwoordig niet in de mode, en bijna geen enkele commentator lijkt nog te willen vasthouden aan het auteurschap van Paulus voor Hebreeën. Naar mijn mening zijn er veel aanwijzingen dat Paulus het wel heeft geschreven. Niemand kan het met zekerheid weten, want het boek is anoniem geschreven en noemt geen bepaalde persoon als auteur. Maar mijn mening — stiekem, vertel het niemand — is dat Paulus het waarschijnlijk wel heeft geschreven, of dat het op zijn minst is geschreven door

iemand die sterk onder de invloed van Paulus stond. Wie het ook heeft geschreven, zijn taalgebruik leek sterk op dat van Paulus. Er zijn bepaalde paulinismen, of uitdrukkingen, die elders alleen bij Paulus voorkomen en ook in Hebreeën te vinden zijn.

We hebben hier zo'n geval in Hebreeën 5, vers 12. De schrijver zegt:

Want hoewel u, gelet op de tijd, leraars zou moeten zijn, hebt u weer iemand nodig die u onderwijst in de grondbeginselen van de woorden van God. U bent geworden als mensen die melk nodig hebben en niet vast voedsel. Want ieder die alleen melk krijgt, is onervaren in het woord van de gerechtigheid, omdat hij een klein kind is. Maar vast voedsel is voor volwassenen, die door oefening hun zintuigen hebben getraind om goed en kwaad te onderscheiden.

HEBREEËN 5:12-14

Hier maakt de schrijver hetzelfde onderscheid als Paulus in 1 Korinthe 3:1-4. Er is namelijk een verschil tussen wat hij melk noemt en wat hij vast voedsel noemt. Natuurlijk hebben zowel melk als vast voedsel te maken met theologie, leerstellingen en onderwijs. Sommige dingen zijn geschikt voor kleine kinderen in Christus, andere voor mensen die volwassener zijn in Christus.

De klacht van de schrijver van Hebreeën is dat zijn lezers al zo lang christen zijn dat je zou verwachten dat ze een mate van volwassenheid hebben die ze nog niet bezitten. Op onverklaarbare wijze zijn ze nooit echt volwassen geworden. Hoewel ze, als je kijkt naar hoe lang ze al geloven, oud genoeg zijn om leraars te kunnen zijn, zijn ze nog altijd volstrekt niet in staat om leraars te zijn. Ze zijn nog steeds afhankelijk van iemand die hun de fundamentele eerste beginselen met een lepelje ingeeft. Hun groei is belemmerd en ongeacht hun leeftijd zijn ze nog altijd kleine kinderen.

Hij zegt:

Maar voor de volwassenen is er het vaste voedsel, voor hen die hun zintuigen door het gebruik ervan geoefend hebben om te kunnen onderscheiden tussen goed en kwaad.

HEBREEËN 5:14

16

Geestelijk groeien door het Woord toe te passen

dat wil zeggen, tot hen die volwassen zijn. Dit zijn degenen die door het gebruik het Woord dat ze hebben horen prediken in praktijk hebben gebracht. Ze hebben het toegepast en in hun leven gebruikt. Daardoor hebben ze hun geestelijke zintuigen ontwikkeld of geoefend, zodat ze nu zelf in staat zijn dingen te onderscheiden. Ze zijn in staat om te oordelen.

Bedenk dat ik in de vorige lezing heb gezegd dat Paulus deze mensen in 1 Korinthe voortdurend aanspoort om volwassen te worden en te oordelen. In 1 Korinthe 2:15 staat:

De geestelijke mens beoordeelt wel alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld.

1 KORINTHE 2:15

Onderscheiden en oordelen zijn hetzelfde. Hij zegt dat volwassen mensen degenen zijn die het Woord van God, zoals het hun is aangeboden, hebben gebruikt. Ze hebben de melk waarmee ze gevoed zijn in praktijk gebracht en hebben geestelijke zintuigen voor onderscheidingsvermogen ontwikkeld. Hun kunnen nu diepere, vastere dingen worden toevertrouwd waarin een klein kind zich zou verslikken.

Paulus zegt hetzelfde over de Korinthiërs in 1 Korinthe 3. Ze zijn kleine kinderen. Hij kon hun alleen melk te drinken geven. Hij kon hun geen vast voedsel geven. Hij zegt:

Ik heb u met melk gevoed en niet met vast voedsel, want u kon dat nog niet verdragen; ja, u kunt dat ook nu nog niet,

1 KORINTHE 3:2

Met dat in gedachten zien we in hoofdstuk 2, vers 1 tot en met 5, dat Paulus hun vertelt wat hij deed toen hij bij hen was. Uit die andere passage in hoofdstuk 3 van 1 Korinthe weten we dat hij hen als kleine kinderen behandelde. Hij behandelde hen niet zoals hij geestelijke of volwassen mensen behandelt. Hoewel hij achttien maanden bij hen was, en dat toch lang genoeg lijkt om in elk geval sommigen van hen volwassen te laten worden, zijn ze dat kennelijk nooit geworden. In al zijn omgang met hen vermeed hij het om veel verder te gaan dan eenvoudigweg de fundamentele boodschap van het Evangelie te bevestigen: Jezus Christus en Hem gekruisigd.

Hij zegt:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen, want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd.

1 KORINTHE 2:1-2

— dit was wat hij zich onder hen had voorgenomen —

17

Paulus komt met vrees en beven

In hoofdstuk 2, vers 3, zegt hij:

En ik was bij u in zwakheid, met vrees en veel beven.

1 KORINTHE 2:3

We weten niet waarom dat zo was, maar misschien kunnen we afleiden dat dit het gevolg was van zijn gebrek aan succes in Athene, vlak voordat hij naar Korinthe kwam. In het boek Handelingen zien we Paulus niet als iemand die angstig of geïntimideerd overkomt, of die zich door de menigte laat intimideren. Op de meeste plaatsen gaat Paulus gewoon vrijmoedig in de synagogen prediken. Hij wordt eruit gegooid, schudt het stof van zijn voeten en zegt:

Maar Paulus en Barnabas zeiden vrijmoedig: Het was nodig dat het Woord van God eerst tot u gesproken zou worden, maar aangezien u het verwerpt en uzelf het eeuwige leven niet waard oordeelt, zie, wij wenden ons tot de heidenen.

HANDELINGEN 13:46

Vervolgens gaat hij in het openbaar prediken en voert hij discussies op de marktplaatsen. Dat is wat we Paulus doorgaans zien doen wanneer hij in een stad komt.

Maar toen hij naar Korinthe kwam, had hij een heel andere houding, zo lijkt het: meer ingetogen, nederiger en minder zelfverzekerd. Met vrees en veel beven kwam hij naar Korinthe, en hij legt niet uit waarom dat zo was. Het kan echter zijn geweest omdat hij begon te denken dat hij zijn hele benadering van de Grieken opnieuw moest overwegen. Vlak voordat hij naar Korinthe kwam, had hij in Athene op filosofische wijze met de Grieken geredetwist. Die aanpak had niet de vrucht opgeleverd die hij ervan verwachtte.

Misschien dacht hij: ‘Tjonge, met deze mensen moet ik helemaal terug naar het begin. Ik weet niet eens hoe ik deze mensen kan bereiken. Ik denk dat ik gewoon zal getuigen. Ik denk dat ik hun gewoon het Evangelie zal vertellen, ook al zijn het Grieken en zal het hun dwaasheid lijken. Ik zal het eenvoudigweg moeten doen. Ik zal erop moeten vertrouwen dat het betoon van de kracht van God het overtuigend maakt.’

18

De verleiding om met kennis indruk te maken

Dat kan intimiderend zijn. Ik ken dat vooral als leraar. Naarmate ik ouder word, moet ik steeds meer waken voor het verlangen om als een hoogontwikkelde theoloog te worden gezien. Ik wil geen hoogontwikkelde theoloog zijn. Ik wil eenvoudigweg de Bijbel begrijpen en als een kind zijn. Hoe meer ik lees, vooral van theologen, en hoe beter ik bepaalde kwesties werkelijk begrijp, hoe groter de verleiding wordt om zo te schrijven dat het aanzien oplevert. Nu ik zelf ook wat schrijf, speelt die verleiding des te meer. Als een van die theologen, of jongere mensen die graag theoloog willen worden, het zou lezen, zouden ze mij als een theoloog beschouwen. Dat wil ik echt niet. Dat is niet het beeld dat ik wil oproepen, en het is iets waar ik voor moet waken. Iedereen heeft dingen waar hij voor moet waken. Eén ding waar ik voor moet waken, is de hoogmoed die me ertoe brengt mezelf te willen presenteren als iemand die alles over een onderwerp grondig kent. Want dat is wat theologen doen. Dat is wat geleerden doen. Zoals ik al zei, is het niet bepaald mijn doel om een geleerde te zijn, niet in de betekenis die we gewoonlijk aan dat woord geven.

Ik wil het wel begrijpen, en ik wil goed onderlegd zijn en de dingen goed kennen, ten behoeve van mijn eigen begrip. Maar zodra je op dat gebied enige vooruitgang begint te boeken, fluistert de duivel je natuurlijk in het oor: 'Je zou toch enige erkenning moeten krijgen voor hoeveel je weet. Wat jammer als mensen niet waarderen hoeveel je over dit specifieke onderwerp weet.'

Als ik vastbesloten zou proberen te zeggen: 'Goed, ik ga mensen niet laten zien hoeveel ik over dit onderwerp weet. Ik ga hun niet laten zien hoe goed ik over dit punt kan debatteren. Ik ga het eenvoudig verkondigen. Ik ga het voorleggen, het zeggen en dan van daaruit verdergaan', dan zou dat in veel omstandigheden de juiste aanpak kunnen zijn. Het hangt ervan af in hoeverre ik theologen probeer op te leiden en in hoeverre ik eenvoudig iets probeer te zeggen en dat aan mensen probeer over te brengen. Maar ik ken die verleiding zeker.

Paulus was in staat om over heel diepgaande dingen te spreken. In 2 Korinthe zegt hij dat

Ik ken een mens in Christus, veertien jaar is het geleden — of het in het lichaam gebeurde, weet ik niet; of buiten het lichaam, weet ik niet; God weet het — dat zo iemand tot in de derde hemel werd opgenomen.

2 KORINTHE 12:2

Hij zei niet echt dat hij dat zelf had meegemaakt, maar de meeste mensen vatten zijn uitspraak wel zo op. Hij vertelt vervolgens

dat hij werd opgenomen in het paradijs en onuitsprekelijke woorden heeft gehoord, die het een mens niet is geoorloofd uit te spreken.

2 KORINTHE 12:4

Hij wist dingen die hij niet mocht doorvertellen.

Dat is frustrerend voor een leraar: boeiende dingen weten die aan je geopenbaard zijn, en ze aan niemand mogen doorvertellen. Om te beginnen wordt een leraar gedreven door het verlangen om alles wat hij weet over te brengen. In de meeste opzichten is dat, hoop ik, een zuiver verlangen. Dat is zijn drijfveer als leraar. Hij wil dat iedereen weet wat hij weet. Hij wil het hun laten weten.

Maar dan zit daar ook dat vleselijke in, dat kan zeggen: 'Ik wil niet alleen dat ze weten wat ik weet. Ik wil dat ze weten dát ik het weet. Ik wil dat ze waarderen dat ik deze dingen weet.' Wat moet het moeilijk voor Paulus zijn geweest om dingen te weten die hij niet mocht uitspreken, en ingewijd te zijn in deze grote geheimen, maar er eenvoudig niet over te mogen spreken. Hij kon niet iedereen laten weten hoe briljant hij was of hoeveel dingen hij wist.

Toen hij in Korinthe kwam, moet dat heel ongemakkelijk voor hem zijn geweest. Het moet een hele omschakeling voor hem zijn geweest om zijn spreken eenvoudig te beperken tot de eenvoudige boodschap van het Evangelie, terwijl hij waarschijnlijk heel goed kon debatteren. Een paar weken of dagen daarvoor had hij in Athene nog met filosofen gedebatteerd, op straat en in de synagoge. Nu zou hij eenvoudig overkomen als een dwaas om Christus' wil. Hij zou een boodschap brengen waarvan hij wist dat die de Grieken dwaas zou lijken. Hij zou de verleiding weerstaan om erover te debatteren. Hij zou de verleiding weerstaan om welsprekendheid te gebruiken, die hij ongetwijfeld volledig beheerste en had kunnen gebruiken.

Dit is ongetwijfeld een deel van de reden dat hij zo vol vrees en beven was. Vastbesloten zijn om mensen niet te laten zien hoeveel je weet, terwijl je op veel plaatsen misschien sterk hebt vertrouwd op wat je weet en hoe goed je dat kunt beargumenteren. En zelfs op het feit dat mensen je standpunt aanvaarden omdat ze kunnen zien hoeveel je over het onderwerp weet. En dan eenvoudig zeggen: 'Ik ga die aanpak helemaal afzweren. Bij deze mensen ga ik eenvoudig een boodschap verkondigen waarvan ik weet dat die hun dwaas zal voorkomen. Misschien zie ik eruit als een idioot, maar dat is wat ik ga doen.'

19

Vervolging verklaart Paulus' vrees niet

Ik kan me voorstellen dat een voorganger met enige schroom aan die nieuwe aanpak begint, met een beetje vrees en beven. Ik weet niet of dat de reden was waarom Paulus vol vrees en beven was. Er lijkt geen duidelijke reden te zijn waarom hij met meer vrees en beven naar Korinthe zou zijn gegaan dan naar andere plaatsen. Hij kreeg met vervolging te maken. Hij ondervond inderdaad tegenstand in Korinthe, maar dat was niet ongebruikelijk.

In 1 Thessalonicenzen vertelt hij hun bijvoorbeeld dat hij, toen hij bij hen kwam, net uit Filippi kwam. Daar waren hij en Silas geslagen, in de gevangenis gezet en zwaar mishandeld. Toch zegt hij over hun komst naar Thessalonica:

Maar, hoewel wij tevoren geleden hadden en in Filippi smadelijk behandeld waren, zoals u weet, hebben wij toch in onze God vrijmoedigheid gekregen om het Evangelie van God tot u te spreken, te midden van veel strijd.

1 THESSALONICENZEN 2:2

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde 1 Thessalonicenzen 2, maar de bewoording is 1 Thessalonicenzen 2:2 (zelfde hoofdstuk, ander vers).

Weet je dat nog? Het staat volgens mij in 1 Thessalonicenzen hoofdstuk 2. Laat ik het even opzoeken, want dit laat zien dat het feit dat iemand enige vervolging kon verwachten, nog niet betekent dat Paulus met vrees en beven zou komen. Want hij was geen lafaard. In 1 Thessalonicenzen 2 zei hij in vers 1:

Want u weet zelf, broeders, van onze komst bij u dat die niet tevergeefs is geweest.

1 THESSALONICENZEN 2:1

Ze kwamen net uit een situatie waarin ze mishandeld waren. Als je ergens ernstig gekwetst bent, ga je soms op je hoede naar de volgende plek. Zo zijn mensen soms wanneer ze naar een andere gemeente gaan. Ik heb mensen gekend die in een gemeente gekwetst werden. Ze werden slecht behandeld. Als ze dan al het risico nemen om zich bij een andere gemeente aan te sluiten of naar een andere gemeente te gaan, doen ze dat met grote angst. Ze zijn bang dat ze misschien opnieuw gekwetst zullen worden als ze zich te kwetsbaar opstellen, en dat willen ze niet. Doordat ze op de ene plek slecht behandeld zijn, kunnen ze op een nieuwe plek minder vrijmoedig en vol vertrouwen zijn.

Paulus werd daar doorgaans niet op die manier door beïnvloed. Hoewel hij in Filippi mishandeld was, zorgde dat er niet voor dat hij met vrees en beven naar Thessalonica kwam. Hij kwam met grote vrijmoedigheid. Maar toen hij naar Korinthe kwam, was het anders. Er was in Korinthe geen duidelijke dreiging van vervolging die groter was dan wat Paulus had meegemaakt op alle andere plaatsen waar hij geweest was.

20

Kiezen voor zwakheid en vernedering

Ik denk dat die vrees en dat beven voortkwamen uit het feit dat hij er in zijn hart van overtuigd was dat hij zijn bediening anders moest aanpakken dan hij tot dan toe had gedaan. Het was iets wat hij nog niet had uitgeprobeerd. Hij zou helemaal niet kunnen vertrouwen op de arm van het vlees, op zijn vleselijke wijsheid of zijn vleselijke vaardigheid in het debatteren. Hij zou de dingen in Gods handen laten en God het Woord laten bevestigen door tekenen die erop volgden, of wat dan ook. Dit was in een Griekse stad waar, zoals hij wist, wijsheid hoog werd geprezen. En als zijn boodschap de Grieken dwaas toescheen, zou hij er als een dwaas uitzien.

Het is moeilijk om een reputatie te verdragen waarvan je weet dat je die zou kunnen wegnemen als je alleen maar liet zien wat je weet, als je wat meer liet zien wat je in huis hebt. Je weet dat iedereen die je nu bespot, vol ontzag zou zijn, maar je besluit dat niet te doen. Het is net als Jezus, Die aan het kruis hing, terwijl ze tegen Hem zeiden:

en zeiden: U Die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelf. Als U de Zoon van God bent, kom dan van het kruis af!

MATTHEÛS 27:40

Dat moet zo'n verzoeking voor Jezus zijn geweest, omdat Hij wist dat Hij precies dat kon doen als Hij dat wilde. Maar Hij besloot bij die gelegenheid niet te laten zien wat Hij in huis had. Hij besloot geen twaalf legioenen engelen te roepen. Hij besloot van die aanpak af te zien en toe te laten dat Hij in vernedering stierf. Een van de dingen die het kruis oproept, is vernedering in de ogen van mensen.

Ik denk dat dit misschien de reden was waarom Paulus met die vrees en dat beven en in zwakheid kwam. Zijn zwakheid was niet dat hij werkelijk intellectueel zwak was, maar dat hij had gekozen voor een aanpak die in dat opzicht op anderen zwak zou overkomen. Hij zei dat zijn spreken en zijn prediking niet met overtuigende woorden van menselijke wijsheid waren, maar gepaard gingen met:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen, want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd. En ik was bij u in zwakheid, met vrees en veel beven. En mijn spreken en mijn prediking bestonden niet in overtuigende woorden van menselijke wijsheid, maar in het betonen van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou bestaan in wijsheid van mensen, maar in kracht van God.

1 KORINTHE 2:1-5

21

Wonderen bevestigen Paulus' prediking

Ik geloof dat Paulus waarschijnlijk op de meeste plaatsen waar hij kwam wonderen deed. We lezen bijvoorbeeld in Handelingen hoofdstuk 19 over bijzondere wonderen die Paulus in Efeze deed. Er staat:

En God deed buitengewone krachten door de handen van Paulus,

HANDELINGEN 19:11

Toen hij in Lystra was, genas hij een verlamde man. Toen hij op het eiland Cyprus was, sloeg hij een valse profeet met blindheid. Op het eiland Malta overleefde hij een dodelijke slangenbeet en genas hij de vader van de voornaamste man van het eiland.

De bediening van Paulus werd op veel plaatsen gekenmerkt door het bovennatuurlijke, maar we lezen niet dat dit voortdurend gebeurde. In het boek Handelingen lezen we niet specifiek dat Paulus op elke plaats waar hij kwam wonderen deed. Misschien deed hij ze wel en werden ze niet altijd opgeschreven. Maar Paulus vermeldt wel dat hij, toen hij naar Korinthe kwam, zou vertrouwen op de wonderbaarlijke bevestiging door de Heilige Geest. Dat deed hij op een manier waarvan we bijvoorbeeld niet lezen dat hij die in Athene toepaste.

In Athene lezen we niet dat hij bovennatuurlijke daden verrichtte. Hij debatteerde alleen op straat en vervolgens op de Areopagus. We lezen niet van enig betoon van de Geest en van kracht in zijn bediening in de vorm van tekenen en wonderen in Athene. Maar toen hij naar Korinthe kwam, besloot hij daar volledig op te vertrouwen. Hij zou de boodschap verkondigen en verwachten dat God door de Heilige Geest het Woord zou bevestigen door tekenen die erop volgden.

En inderdaad, dat deed God, want zoals we in de vorige lezing in 2 Korinthe 12:12 zagen, zei hij:

De tekenen van een apostel zijn onder u verricht, in al mijn volharding, in tekenen, wonderen en krachten.

2 KORINTHE 12:12

Daarmee herinnerde hij hen eraan dat die tekenen er inderdaad waren geweest om zijn woord te bevestigen.

22

Geloof op Gods kracht bouwen

Hij zegt dat hij ervoor koos om het zo te doen. Hij zegt hier in hoofdstuk 2, vers 5:

Zodat jullie geloof niet op menselijke wijsheid zou steunen, maar op de kracht van God.

De Grieken waren hier, daar ben ik zeker van, bijzonder vatbaar voor. Ze kwamen graag bij elkaar om over tegengestelde filosofieën te debatteren. Soms waren dat filosofieën die helemaal niets voorstelden, maar het was toch een intellectuele oefening. Het was een vorm van vermaak. We lezen dat de filosofen op de Areopagus gewoon waren samen te komen, alleen maar

(Alle inwoners nu van Athene en de vreemdelingen die daar verbleven, besteedden hun tijd aan niets anders dan om wat nieuws te zeggen en te horen.)

HANDELINGEN 17:21

Het maakte niet uit of het meer of minder waar was dan iets anders wat ze al gehoord hadden. Het ging er alleen maar om iets nieuws te horen, alleen maar om hun geest te prikkelen. Filosofie was voor de Grieken een vorm van ontspanning.

Als Paulus met overtuigende argumenten kwam en zij die overtuigend vonden, zouden ze geneigd zijn te zeggen: 'Dit klinkt goed. Dan worden we nu maar christenen, want Paulus had hier een goed argument.' Paulus wist dat toewijding aan filosofie, toewijding aan menselijke wijsheid, iets wispelturigs is. Als je christen wordt omdat je ervan overtuigd bent geraakt dat christen zijn een verstandige, filosofisch doordachte keuze is, zal het niet lang duren voordat er iemand langskomt met een argument dat even doordacht of nog doordachter klinkt, tegen het christen zijn en vóór iets anders.

Mijn opvatting is natuurlijk dat het christendom inderdaad de beste argumenten heeft, omdat het waar is. Er zal nooit een andere opvatting zijn waarvoor werkelijk waarachtiger en betere argumenten pleiten. Maar ook al is dat zo, vaak beschikken we niet over de hele waarheid of over al het bewijsmateriaal. We kennen niet alle argumenten, en ze schieten ons ook niet allemaal te binnen. Op dat moment kan een Jehovah's Getuige aan de deur, een atheïst of iemand die over dingen een ander standpunt inneemt dan het Bijbelse, een argument hebben dat onweerlegbaar klinkt.

Stel dat je christen bent geworden omdat iemand een filosofisch en intellectueel argument voor het christendom aanvoerde dat jou onweerlegbaar leek. Dan berust je geloof op dat argument. Wanneer iemand op dezelfde grondslag met een even goed of beter klinkend argument voor een tegengestelde filosofie komt, heb je geen goede

reden om aan het christendom vast te houden. Je zult er niet trouw aan zijn, omdat je geloof niet berust op een krachtige, levensveranderende ontmoeting met de Heilige Geest, maar eenvoudig op het verstandelijk instemmen met een reeks argumenten die je logisch vond. Maar dat is iets wispelturigs, want argumenten vóór het christendom kunnen vandaag heel overtuigend klinken, en argumenten tegen het christendom kunnen in een andere omgeving, uit de mond van iemand anders, heel overtuigend klinken. Om een geloof te hebben dat op een onwrikbaar fundament rust, moet iemand dat geloof niet zozeer funderen op verstandelijke instemming, maar op een persoonlijke ervaring van de kracht van God in zijn leven.

23

Kinderen voorbereiden op trouw aan God

Iemand vroeg me onlangs hoe ik dacht mijn kinderen erop te moeten voorbereiden om trouw te blijven tot de dood. Naar mijn mening is dat meer dan wat ook de taak van iedere ouder. De taak van een ouder is niet om de kinderen erop voor te bereiden financieel succesvol te worden, hoewel het geen kwaad kan hun beroepsvaardigheden te leren waarmee ze in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. Maar dat is niet de voornaamste taak. De voornaamste taak is ervoor te zorgen dat je kinderen behouden zijn en behouden sterven. Dat geldt zelfs als aan hun dood marteling en beproeving van de meest extreme soort voorafgaan. Het gaat erom dat je kinderen tot het einde volharden. Zo begrijp ik in elk geval de taak van een ouder, en dat is mijn opvatting over het opvoeden van kinderen.

Als ik hun verder niets leer, als ze nooit uitblinken in wiskunde, maatschappijleer of natuurwetenschappen, maakt dat voor mij geen verschil. Het kan me niet schelen. Als ze dat wel doen, is dat prima. Als ze het niet doen, is dat ook prima. Waar het mij om gaat, is dat ze uitblinken in trouw aan God. Dat kan ik alleen verwachten als ze voor honderd procent overtuigd zijn van hun christelijke geloof.

Ik heb er veel over nagedacht hoe ik mijn kinderen wil voorbereiden om voor honderd procent overtuigd te zijn van hun geloof. Wanneer ik er niet meer ben, kan ik hen niet helpen hun vragen te beantwoorden. De wereld zal hun dan misschien weinig bemoediging voor hun geloof bieden. Het antwoord waarop ik ben uitgekomen, in elk

geval voorlopig, is dit: allereerst wil ik dat ze vertrouwd zijn met de fundamentele apologetische vraagstukken. Maar ik wil niet dat hun geloof daarop berust. Ik wil dat ze weten dat filosofische argumenten en wetenschappelijke argumenten vóór hun opvatting pleiten, en dat ze niet iets geloven wat door ieder ander vakgebied is weerlegd. Ik wil niet dat ze denken dat ze vasthouden aan iets doms en onjuists. Ik wil dat ze weten dat het geloof dat wij aanhangen geloofwaardig is, ongeacht welke argumenten ertegen worden aangevoerd. Het is geloofwaardig. Ik wil dat ze vertrouwd zijn met de fundamentele apologetische argumenten voor het christendom.

Maar meer nog wil ik dat ze God persoonlijk kennen, op zo'n manier dat ze op momenten waarop argumenten tegen het christendom onweerlegbaar lijken, toch zullen zeggen: 'Maar ik ken God. Ik heb God ontmoet. Mijn gebeden zijn al die keren verhoord. Ik heb de kracht van God gezien. Ik heb de kracht van God gekend.' Niet alleen het gevoel van God.

24

Gods kracht ervaren wanneer gevoelens wegvallen

Kijk, dit is voor mij iets belangrijks. Veel mensen zouden zeggen: 'Nou, ik zou Christus nooit kunnen verlaten, ook al ken ik geen argumenten voor het christendom, gewoon omdat ik God in mijn hart ken. Ik heb dit gevoel van God in mijn hart.' Maar gevoelens zijn ook wisselvallig. Als je in een gevangenis zit weg te kwijnen en daar niet veel emotionele voldoening ervaart, en je je afvraagt: 'Waar is God nu?' Zoals de psalmdichter zich vaak afvroeg:

God, waarom verbergt U Zich? Waar bent U?

Als je in die toestand verkeert, heb je niet dezelfde emotionele voldoening en bevestiging van je geloof. En als je op zulke momenten tijdelijk niet op de argumenten voor het christendom kunt komen — waarom geloof ik ook alweer dat het christendom waar is? — waar kun je dan op terugvallen?

Je zou een objectieve ervaring met God moeten hebben. Het is niet alleen een subjectief gevoel van kippenvel dat je krijgt als je de Naam van Jezus hoort, maar iets objectiefs. Je hebt de kracht van God gezien, het betoon van de Geest en van kracht.

Ik zou daarbij denken aan genezen zijn, gebedsverhoringen hebben meegemaakt, bevrijd zijn van zondige patronen die je leven beheersen, en dat soort dingen. Dingen waarin de werkelijke kracht van de Heilige Geest onweerlegbaar wordt getoond. Ik bedoel, waarbij niemand kan zeggen: 'Nou, dat heb je jezelf alleen maar wijsgemaakt.' Maar waarbij heel duidelijk zichtbaar wordt dat Gods kracht in hun leven aan het werk is.

Ik wil dat mijn kinderen dat hebben. Ik wil dat ze ervaringen met God hebben. Ik wil dat ze weten hoe ze hun geloof verstandelijk kunnen verdedigen, maar ik wil niet dat hun geloof daarop rust.

25

God kennen beschermt tegen misleidende argumenten

Toen ik in Santa Cruz woonde, was daar een jong christelijk meisje dat naar onze school ging, ons zomerprogramma voor discipelschap. Ze bleef in de stad wonen en diende God op een krachtige manier. Toen kwam ze terecht in een kring van mensen met een heel slechte theologie. Ik zal niet zeggen welke theologie het was, maar het was een christelijke groep met een heel slechte theologie en, naar mijn mening, een heel verkeerd beeld van het karakter van God. Een van de mannen in die kring gaf haar een boek dat de theologie die zij aanhingen verdedigde.

Ik maakte me er zorgen over of ze standvastig in de waarheid zou blijven. Nadat ze het boek had gelezen, vroeg ik haar: 'Wat was je indruk van dat boek?' Ik stond niet achter het boek, maar ik ging haar niet vertellen wat ze moest geloven. Ik bad en vertrouwde erop dat ze er niet door zou worden misleid. Ik zei: 'Wat vond je van dat boek?'

Ze zei: ‘Het boek klonk logisch. Ze voerden argumenten voor hun standpunt aan die behoorlijk goed klonken. De indruk die ik tijdens het lezen kreeg, was dat dat niet de God is Die ik ken. De God Die ze in dit boek beschrijven, is niet de God Die ik ken.’

Ik was zo opgelucht, want dit meisje kende God echt. Ik weet dat ze Hem kende. Door haar persoonlijke kennis van de Heilige Geest in haar leven was ze immuun geworden voor de misleiding die alleen door argumenten komt. Maar je bent niet immuun voor de misleiding die alleen door argumenten komt als je geloof alleen op argumenten gebaseerd is. Als je christen wordt omdat iemand je met menselijke en wereldse wijsheid heeft overtuigd dat het christendom logischer is dan wat dan ook, en als dat alles is, dan kun je net zo snel worden misleid door argumenten die overtuigend klinken.

26

Wedergeboorte als betoon van Gods kracht

Natuurlijk is het mogelijk dat sommigen van jullie zouden zeggen: ‘Ik ben inderdaad deels christen geworden door argumenten, misschien wel bijna helemaal door argumenten die ik hoorde en die me ervan overtuigden dat het christendom waar was.’ Ik geloof dat die argumenten een belangrijke rol kunnen spelen. Maar het wezenlijke is dat je overtuigd bent van je zonde en tot de vaste overtuiging bent gekomen dat je Christus nodig hebt, dat Hij Heere is, en dat je een ontmoeting met Hem hebt, die werkelijk een ontmoeting met Zijn kracht is.

Ik besef dat John Wimber of sommige anderen de uitdrukking ‘ontmoeting met Gods kracht’ misschien gebruiken voor een situatie waarin daadwerkelijk een wonder wordt verricht om het Woord te bevestigen. Maar wat mij betreft is wedergeboorte een geweldig wonder. Als iemand die volkomen zelfzuchtig is, volkomen zondig en gebonden aan zondige gewoonten, met overweldigende kracht uit het koninkrijk van de duisternis het Koninkrijk van God in wordt geslingerd, en zijn leven nu gewijd is aan heiligheid en godsvrucht, dan is dat op zichzelf al een groot wonder. Ik zeg niet dat ik het niet fijn zou vinden om ook andere wonderen te zien. Andere wonderen zijn ook goed, maar er is er geen groter dan dat ene.

Wanneer iemand die ontmoeting met de Geest heeft gehad en de kracht van God hem heeft veranderd, is dat een betoon van de Geest en van kracht. God beschrijft die verandering als volgt:

Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven.

EZECHIËL 36:26

God geeft zijn hele bewustzijn een andere richting: hij is opnieuw geboren en is een nieuwe schepping. Paulus had natuurlijk ook nog andere blijken van die kracht in wonderen, zonder twijfel, waarschijnlijk vooral in genezingen en het uitdrijven van demonen. Ik geloof beslist ook in die dingen. Maar ik zou hopen dat mijn kinderen, en iedereen op wie ik op deze manier invloed kan uitoefenen, waardering zouden hebben voor de wijsheid van argumenten, voor de apologetische vraagstukken, en het vermogen om het geloof te verdedigen wanneer het met ondeugdelijke argumenten wordt aangevallen. Maar ik zou niet willen dat hun geloof daarop rust, maar op het feit dat ze een ontmoeting met de kracht van God hebben gehad. En dat ze objectief bewijs van God hebben in bovennatuurlijke zin, doordat ze weten dat hun gebeden verhoord zijn, doordat ze een bovennatuurlijke verandering in hun eigen leven hebben gezien, enzovoort. Ik denk dat Paulus zegt dat hij daarop rekende bij de Korintheërs.

27

Gods wijsheid voor geestelijk volwassenen

Met dat alles wil hij hun niet de indruk geven dat intelligent zijn ongepast is. Het christendom is geen vereniging waar mensen bij binnenkomst hun verstand moeten inleveren en elke ochtend voor het ontbijt maar duizend ongeloofwaardige dingen moeten geloven. Het christendom is een verstandige godsdienst, en het heeft diepgang. Hoewel Paulus die diepgaande dingen misschien niet met de Korintheërs had gedeeld, was dat alleen omdat hij oordeelde dat ze die niet konden verteren. Ze waren kleine kinderen, en ze waren vleeselijk.

Maar hij zegt tegen hen in vers 6:

En wij spreken wijsheid onder de geestelijk volwassenen, maar een wijsheid niet van deze wereld, en ook niet van de leiders van deze wereld, die tenietgedaan worden.

1 KORINTHE 2:6

Dat is natuurlijk een categorie waartoe Paulus de Korinthiërs niet rekende. Ze waren niet volwassen. Wat hij hun daar dus vertelt, is dat hij niet altijd bij alle mensen dezelfde aanpak volgt als bij hen. Wanneer hij bij volwassen mensen is, beperkt hij zich niet tot het kennen van Jezus Christus en Hem gekruisigd. Er is meer theologie. Er zijn meer diepe dingen van God die hij graag deelt met luisteraars die ze kunnen ontvangen, doordat ze volwassen genoeg zijn om het vaste voedsel te verwerken.

Hij zegt:

We spreken wel over wijsheid met mensen die volwassen zijn in hun geloof, maar niet over de wijsheid van deze tijd of van de machthebbers van deze tijd, van wie uiteindelijk niets overblijft.

Wat hij zegt, is: ‘Toen ik bij jullie was, leek ik misschien een dwaas, omdat ik mijn intellectuele vermogens niet liet zien. Ik besloot het eenvoudig te houden, bij de grondbeginselen te blijven en op Gods kracht te vertrouwen, niet op mijn overtuigingskracht, enzovoort.’ Maar hij zegt: ‘Ik wil echt dat jullie weten dat jullie niet alles hebben gezien. Ik heb meer in huis dan jullie hebben opgemerkt. Er zijn gevallen waarin ik onder volwassen mensen diepere dingen bespreek dan die waarmee ik jullie heb laten kennismaken.’

28

Een geheimenis wordt door God geopenbaard

Maar deze wijsheid die ik wel geef aan degenen die haar kunnen bevatten, is geen menselijke wijsheid. Het zou niet iets zijn waartoe je bijvoorbeeld door de Griekse filosofie zou kunnen komen, of door enige andere vorm van louter denkoefening. Het

is eigenlijk, zoals hij vervolgens zegt, een geopenbaarde wijsheid. Hij zegt in vers 7:

Wij spreken echter de wijsheid van God, als een geheimenis; een wijsheid die verborgen was en die God vóór alle eeuwen voorbestemd heeft tot onze heerlijkheid;

1 KORINTHE 2:7

Hij spreekt over de wijsheid van God in een geheimenis. De Engelse vertaling gebruikt hier het woord 'mystery', dat ook een detectiveverhaal of een moordmysterie kan aanduiden. De aanwijzingen zijn er, en als je weet hoe je die met elkaar moet verbinden, kun je het oplossen. Je moet veel aandacht aan de aanwijzingen besteden en ze analyseren. Het zou een bijzonder soort verstand vergen om het op te lossen, maar het is mogelijk. De aanwijzingen zijn er, en je kunt het mysterie ontrafelen.

Dat is niet wat het woord in het Grieks of in het Nieuwe Testament betekent. In het Nieuwe Testament verwijst het woord geheimenis niet naar iets wat een bijzonder scherpzinnig iemand zou kunnen ontrafelen, analyseren en doorgronden. Een geheimenis is dat wat alleen God weet en wat een mens niet kan weten tenzij God het bekendmaakt, tenzij God het openbaart. Je kunt het niet door menselijke wijsheid doorgronden. Het is iets wat God moet openbaren.

Dat is beslist wat Paulus zegt in de verzen 9 en 10, waar we zo meteen bij komen. Daar zegt hij:

Maar het is zoals geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, dat is wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben. Aan ons echter heeft God het geopenbaard door Zijn Geest. De Geest immers onderzoekt alle dingen, zelfs de diepten van God.

1 KORINTHE 2:9-10

Een geheimenis is iets wat alleen God weet en wat, voordat God het openbaart, een geheim is. Het is Zijn geheim. In het Oude Testament lezen we een aantal keren over het geheim van de Heere. In Deuteronomium 29:29 staat:

De verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen, tot in eeuwigheid, om al de woorden van deze wet te doen.

DEUTERONOMIUM 29:29

Dat is Deuteronomium 29:29. De verborgen dingen behoren werkelijk aan de Heere toe, maar Hij heeft sommige dingen geopenbaard. Wat Hij niet heeft geopenbaard, is nog steeds Zijn geheim. Maar wat Hij heeft geopenbaard, is geen geheim meer, en Hij wil dat we die dingen kennen. Dat is wat Paulus een geheimenis noemt.

29

Joden en heidenen samen één lichaam

Er zijn eigenlijk in drie andere brieven van Paulus parallellen met deze uitspraak in 1 Korinthe. De dichtstbijzijnde passage die we kunnen opslaan, staat in Romeinen 16:25 en 26. Paulus zegt:

Hem nu Die in staat is u vast te doen staan, overeenkomstig mijn Evangelie en de prediking van Jezus Christus, overeenkomstig de openbaring van het geheimenis dat door de tijden der eeuwen heen verzwegen was, maar dat nu geopenbaard is en door de profetische Schriften onder alle heidenen bekendgemaakt is, overeenkomstig het bevel van de eeuwige God, om hen tot geloofsgehoorzaamheid te brengen,

ROMEINEN 16:25-26

Nu, hij zegt dat zijn Evangelie en de prediking van Jezus in overeenstemming zijn met de openbaring van het geheimenis, dat vroeger verborgen werd gehouden, maar nu bekendgemaakt of geopenbaard is. Het was Gods geheim in vroegere tijden, maar nu is het een geheimenis dat God aan sommige mensen heeft geopenbaard. We zullen meer zien van wat Paulus daarover zegt in Efeze 3:3 tot en met 6. In Efeze 3:3 tot en met 6 staat:

Dat wil zeggen, het geheimenis dat bekendgemaakt en geopenbaard is.

Het is nu door de Geest aan Zijn heilige apostelen en profeten geopenbaard:

dat Hij mij door openbaring dit geheimenis bekendgemaakt heeft (zoals ik eerder in het kort geschreven heb; waaraan u, als u dit leest, mijn inzicht kunt bemerken in het geheimenis van Christus), dat in andere tijden niet bekendgemaakt is aan de mensenkinderen, zoals het nu geopenbaard is aan Zijn heilige apostelen en profeten door de Geest, namelijk dat de heidenen mede-erfgenamen zijn en tot hetzelfde lichaam behoren en mededeelgenoten zijn van Zijn belofte in Christus, door het Evangelie,

EFEZE 3:3-6

Dit is het geheimenis.

Paulus zegt dat er een geheimenis is dat in vroegere tijden niet geopenbaard was, maar nu aan de heilige apostelen en profeten geopenbaard is. Wat is het geheimenis? De eenheid van het lichaam van Christus: dat Joden en heidenen, die voorheen heel verschillend waren, één zouden worden, één lichaam in Christus. De eenheid van het lichaam van Christus is dit geheim, dit geheimenis dat niet geopenbaard was voordat het door de openbaring van de Geest aan de apostelen en profeten bekend werd.

In Kolossenzen 1:26 en 27 zegt hij hetzelfde. Paulus zegt:

namelijk het geheimenis, dat eeuwen en geslachten lang verborgen is geweest, maar nu geopenbaard is aan Zijn heiligen. Aan hen heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder u, de hoop op de heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 1:26-27

De Engelse vertaling die de spreker aanhaalt, heeft hier 'Christ in you': 'Christus in jullie'. Dat kan ook vertaald worden als 'Christus onder jullie', in de betekenis van: onder jullie heidenen. De HSV gebruikt die laatste vertaling al: 'Christus onder u'. Dat Christus, of de Messias, naar de Joden zou komen, was geen geheimenis. Maar dat Hij onder de heidenen zou wonen, net als onder de Joden, is wat Paulus in Efeze 3 het geheimenis noemde: dat de Joden en heidenen één lichaam zouden zijn in Christus. De Joden waren in het Oude Testament al als het ware een lichaam. Zij waren Gods eerstgeborene. Zij waren Gods zoon, zoals Hij het soms verwoordde. Maar wat zij niet begrepen totdat de apostelen en profeten het door openbaring ontvingen, was dat de heidenen, zonder Joden te worden, één lichaam met de Joden zouden zijn. En dat Christus ook onder hen zou zijn, in dezelfde zin als bij de Joden.

Let erop dat Paulus op drie plaatsen, Romeinen 16, Efeze 3 en Kolossenzen 1, heeft verwezen naar een geheimenis dat aan hem geopenbaard was. Het was vroeger geheim, maar wordt nu bekendgemaakt. Het is het geheim, het geheimenis van de eenheid van het lichaam van Christus.

In 1 Korinthe zul je merken dat Paulus erover heeft geklaagd dat deze eenheid niet in acht wordt genomen. De Korintheïers zijn blijkbaar niet op de hoogte van deze eenheid. Misschien zegt hij in hoofdstuk 2: 'Misschien komt dit doordat ik jullie niet alles heb geleerd wat hierover te weten valt. Er zijn bepaalde verborgen dingen die we aan meer volwassen mensen onderwijzen. Jullie, als kleine kinderen, hoeven alleen maar te weten hoe je vergeving van je zonden kunt krijgen. Jullie, als kleine kinderen, hoeven alleen maar te weten hoe je met Christus moet omgaan en te begrijpen dat Jezus voor jullie zonden gestorven is. Ik kon jullie eigenlijk alleen dingen overbrengen die

verband houden met het kruis van Christus, maar ik ben nooit echt ingegaan op de diepere dingen, het geheimenis dat geopenbaard is.' Die dingen, zegt hij, onderwijzen we wel onder degenen die meer volwassen zijn.

Efeze en Kolossenzen zijn brieven die geschreven zijn aan mensen die meer volwassen waren. Van alle brieven van Paulus bevatten die waarschijnlijk meer van de diepe dingen van de Geest. Maar hier zegt hij in 1 Korinthe 2:7:

Wij spreken echter de wijsheid van God, als een geheimenis; een wijsheid die verborgen was en die God vóór alle eeuwen voorbestemd heeft tot onze heerlijkheid;

1 KORINTHE 2:7

30

De leiders die Christus lieten kruisigen

In vers 8 vervolgt Paulus:

een wijsheid die niemand van de leiders van deze wereld gekend heeft. Immers, als zij die gekend hadden, zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben.

1 KORINTHE 2:8

Met 'de heersers van deze eeuw' kunnen mensen als Pilatus en Herodes en het Sanhedrin bedoeld zijn, die natuurlijk degenen waren die eraan hebben meegewerkt dat Christus gekruisigd werd. Of het is, zoals veel mensen denken, een verwijzing naar de demonische machten, de overheden en machten en heersers van de duisternis van deze eeuw. Zij begrepen dit niet. Ik weet niet welke Paulus bedoelt.

In zekere zin vermoed ik dat hij misschien bedoelt dat de aardse heersers dit niet wisten. Ze wisten niet dat ze Gods plan in de kaart speelden, anders zouden ze niet zo hebben meegewerkt. Als het Sanhedrin bijvoorbeeld had geweten dat ze door Jezus te kruisigen als gevolg daarvan een geheel zouden scheppen waarin de Joden en

heidene verenigd waren in één lichaam om het jodendom te verdringen, dan zouden ze naar alle waarschijnlijkheid geen belangstelling hebben gehad om mee te werken. Ze zouden Jezus niet hebben gekruisigd.

Paulus geeft overal elders de Joden, de Joodse leiders, de schuld als degenen die Jezus hebben gekruisigd. We weten dat de Romeinen erbij betrokken waren, maar je zult merken dat Paulus dat voortdurend de Joden zelf aanrekent, of hij nu in Handelingen in de synagogen predikt of over hen schrijft. Zoals in 1 Korinthe of 1 Thessalonicenzen 2 bijvoorbeeld, waar hij zegt dat de Joden Jezus hebben gekruisigd. Misschien bedoelt hij hier het volgende: als de Joodse leiders Jezus kruisigden, zouden ze daarmee een reeks gebeurtenissen in gang zetten. Die zou het jodendom volledig vervangen door een nieuw lichaam van Joden en heidenen. Als de leiders dat hadden begrepen, zouden ze nooit hebben meegewerkt. Ze zouden dit nooit hebben gedaan.

31

Satans inzicht in het kruis en zijn nederlaag

Een andere opvatting is natuurlijk dat de demonische machten niet zouden hebben meegewerkt als ze hadden geweten hoe de dood van Christus zou bijdragen aan hun nederlaag en het verijdelen van hun bedoelingen. Dat is een mogelijkheid. Zo heb ik het zeker meestal horen onderwijzen, en ik kan dat niet uitsluiten, maar ik weet niet zeker of dat is wat het betekent.

Om te beginnen zou dat erop wijzen dat satan geen idee had dat het kruis een overwinning op hemzelf zou worden. Toch hebben veel mensen erop gewezen dat satan Jezus in de woestijn verzocht door Hem te zeggen dat Hij moest neerbuigen en hem aanbidden, en dat hij Hem dan alle koninkrijken van de wereld zou geven. Bijna alle evangelische leraren zeggen: 'Wat satan probeerde te doen, was Jezus ertoe brengen een kortere weg te nemen, zonder het kruis. Jezus zal alle koninkrijken van de aarde beërven, maar niet door voor satan te buigen. Hij moest dat doen door de weg naar het kruis te gaan.'

Sommigen zouden zeggen dat de kern van die verzoeking voor Jezus was om te proberen het resultaat te krijgen zonder het proces te doorlopen. Om te proberen het gezag en de macht te verkrijgen die God Hem uiteindelijk toch zou geven, maar dan zonder de weg van het kruis te gaan. Maar als dat satans beweegreden was om Hem die verzoeking voor te houden, zou dat erop wijzen dat satan niet wilde dat Jezus naar het kruis ging. Er zou dan iets aan het kruis zijn geweest wat satan wilde vermijden en waar hij bang voor was. Daarom zou hij Jezus ervan hebben proberen te overtuigen niet naar het kruis te gaan.

Veel mensen hebben het mij gevraagd, en ik heb het mezelf ook afgevraagd: wist satan dat de kruisiging van Jezus tot zijn eigen nederlaag zou leiden? Ik weet het antwoord daarop niet. We weten dat satan Judas vervulde om Jezus te verraden. Dat zou erop wijzen dat satan misschien voorstander was van het kruis en zich dus niet bewust was van zijn eigen nederlaag daarin.

Eerlijk gezegd denk ik dat satan in de Bijbel wordt afgeschilderd als iemand die erg in de war is, en de demonen ook. Ze komen op mij niet over als personen die bijzonder samenhangend denken. Het zijn persoonlijkheden die door hun opstand tegen God in wanorde lijken te zijn geraakt, in verwarring lijken te zijn geraakt. Ik weet niet of satan echt een uitgewerkt inzicht had in waar het bij het kruis allemaal om zou gaan. Ik weet niet of hij wist dat het zijn nederlaag zou worden of niet. Ik denk dat hij gewoon kwaadaardig was. Hij hield er gewoon van te roven, te doden en te vernietigen, en hij deed wat hij kon om Jezus te doden. Ik weet niet of hij echt op een rationele manier had doordacht wat de gevolgen zouden zijn.

Maar sommige mensen denken dat Paulus hier zegt dat satan en de demonen zelf niet begrepen waar het bij het kruis om ging. En als ze dat wel hadden begrepen, zouden ze zeker niet hun eigen nederlaag hebben bewerkstelligd door Christus te laten kruisigen.

Alles in aanmerking genomen denk ik dat het waarschijnlijker is dat vers 8 hier over de aardse leiders gaat, waarschijnlijk die van de Joden. Eenvoudigweg omdat ik geen andere plaats in de geschriften van Paulus ken waar hij over de demonen spreekt als degenen die Jezus hebben gekruisigd. De mensen over wie hij spreekt, zijn mensen die Jezus hebben gekruisigd en dat niet zouden hebben gedaan als ze hadden begrepen wat

er gaande was. Ik ken geen plaats in de geschriften van Paulus waar hij zegt dat de demonen of satan Jezus hebben gekruisigd, maar hij zegt vaak dat de Joden dat hebben gedaan. Dat zou kunnen pleiten voor de opvatting dat de leiders van deze eeuw inderdaad het Sanhedrin zijn en degenen die Christus hebben veroordeeld. Bedenk dat Jezus Zelf zei:

En Jezus zei: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. En ze verdeelden Zijn kleren en wierpen het lot.

LUKAS 23:34

Hij had het toen niet over de demonen.

32

Wat geen oog zag: de diepe dingen van God

Nu vers 9:

‘Maar zoals er geschreven staat...’ Dat staat in Jesaja.

Maar het is zoals geschreven staat: Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, dat is wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben. Aan ons echter heeft God het geopenbaard door Zijn Geest. De Geest immers onderzoekt alle dingen, zelfs de diepten van God. Want wie van de mensen kent de dingen van de mens dan de geest van de mens, die in hem is? Zo kent ook niemand de dingen van God dan de Geest van God.

1 KORINTHE 2:9-11

Misschien wordt hier aan een paar passages in Jesaja gedacht. Het is niet precies een rechtstreeks citaat van een van beide. Jesaja 64:4 zegt:

Ja, van oude tijden af heeft men het niet gehoord, men heeft het niet ter ore genomen en geen oog heeft het gezien, behalve U, o God, wat Hij doen zal voor wie op Hem wacht.

JESAJA 64:4

Dat vers heeft een opbouw die enigszins lijkt op die van het vers waar het hier om gaat. Dat is waarschijnlijk het vers dat het dichtst komt bij het vers dat hij hier aanhaalt.

Jesaja 65:17 is eigenlijk een beschrijving of een verklaring dat God een nieuwe hemel en een nieuwe aarde schept. Sommige mensen denken dat dit vers in Jesaja, of dit vers in Korinthe dat Paulus gebruikt, over de hemel gaat. Het gaat over naar de hemel gaan: dat niemand de hemel heeft gezien, niemand ervan heeft gehoord, de dingen die God heeft bereid voor degenen die Hem liefhebben.

Ik denk dat deze opvatting bijvoorbeeld door de traktaten van Jack Chick populair is geworden. Hij citeert dit vers steeds wanneer hij plaatjes laat zien van mensen die de hemel binnengaan:

Geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord wat God heeft voorbereid.

Maar ik denk niet dat Paulus het hier over de hemel heeft. Om te beginnen hebben sommige ogen die wel gezien. Paulus was bijvoorbeeld in de derde hemel geweest. Hij had de hemel gezien. Maar waar hij het hier over heeft, zijn de diepe dingen van God. Hij heeft het niet over onze eeuwige bestemming. Hij heeft het over de diepe dingen van God. Dat weet ik door wat hij in vers 10 zegt. Nadat hij heeft gezegd:

Ogen hebben het niet gezien, oren hebben het niet gehoord, geen mens heeft het ooit kunnen bedenken, zegt hij:

Maar God heeft het ons door de Geest bekendgemaakt, want de Geest doorgrondt alles, zelfs de diepste gedachten van God.

Wat hebben de ogen, oren en gedachten van de mens niet eerder waargenomen? Het geheimenis waar hij het over heeft: de diepe geestelijke dingen van de eenheid en het één-zijn van het geestelijke lichaam van Christus. Dit is het geheimenis dat door de Geest aan Paulus en de apostelen is geopenbaard, maar dat voorheen niet gezien of gekend was en waaraan niet was gedacht. Dat noemt hij de diepe dingen van God.

De diepe dingen van God, het vaste voedsel tegenover de melk, hebben dus te maken met dit plan van God in het lichaam van Christus: eenheid in de Geest tot stand brengen, een nieuwe eenheid vormen. Of, zoals hij het in Efeze 2:15 zegt:

heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees tenietgedaan, namelijk de wet van de geboden, die uit bepalingen bestond, opdat Hij die twee in Zichzelf tot één nieuwe mens zou scheppen en zo vrede zou maken,

EFEZE 2:15

33

De Geest maakt Gods gedachten bekend

In vers 11 zegt hij:

Want wie van de mensen kent de dingen van de mens dan de geest van de mens, die in hem is? Zo kent ook niemand de dingen van God dan de Geest van God.

1 KORINTHE 2:11

Dat wil zeggen: niemand weet werkelijk wat er in een mens omgaat, behalve zijn eigen hart en zijn eigen geest. Hij kent zichzelf, maar hij laat het niet aan iedereen zien. Evenzo kent niemand de diepe dingen van God behalve de Geest van God. Daarom

kunnen wij de diepe dingen van God niet kennen, tenzij God ze openbaart. Je kunt niet weten wat mijn verborgen beweegredenen zijn en wat er in mijn hart is, tenzij ik het je vertel.

Want uit de overvloed van het hart spreekt de mond.

MATTHEÛS 12:34

Niemand kent de verborgen dingen van God behalve de Geest van God. Maar Hij openbaart ze wel aan ons door Zijn Geest.

Hij zegt in vers 12:

En wij hebben niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons door God genadig geschonken zijn.

1 KORINTHE 2:12

Dat wil zeggen: in Christus is ons veel gegeven, geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten enzovoort. Maar die worden ons door de Geest geopenbaard. Zonder dat Hij ze openbaart, zouden we ze niet kunnen kennen.

Hij zegt:

En wij hebben niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons door God genadig geschonken zijn. Van die dingen spreken wij ook, niet met woorden die de menselijke wijsheid ons leert, maar met woorden die de Heilige Geest ons leert, om geestelijke dingen met geestelijke dingen te vergelijken.

1 KORINTHE 2:12-13

Deze laatste zinsnede luidt in de Engelse vertaling die de spreker gebruikt: ‘comparing spiritual things with spiritual’. Na het tweede ‘spiritual’ staat geen zelfstandig naamwoord. De HSV vult hier ‘geestelijke dingen’ in. De spreker bespreekt twee

mogelijke lezingen van de Engelse formulering. Verschillende vertalers gaan er verschillend mee om. Letterlijk betekent het óf geestelijke dingen met geestelijke mensen verbinden, wat betekent dat we deze geestelijke waarheden alleen aan geestelijke mensen onderwijzen, niet aan onvolwassen, vleselijke mensen zoals de Korinthiërs. Óf het kan betekenen dat geestelijke woorden met geestelijke waarheden worden verbonden. Want er staat:

Ik gebruik geen woorden die menselijke wijsheid ons leert, maar woorden die de Heilige Geest ons leert.

Het zou kunnen betekenen dat deze geestelijke waarheden door ons worden uitgedrukt in geestelijke woorden, woorden die de Geest ons geeft.

Toch denk ik dat de betekenis hier, in de context, misschien is dat we deze geestelijke waarheden aan geestelijke mensen vertellen. ‘Vergelijken’ is niet het juiste werkwoord. ‘Verbinden’ wel. We verbinden geestelijke waarheden met geestelijke luisteraars. We geven geen geestelijke waarheden aan vleselijke luisteraars. We komen nog terug op vers 14. Het is beter om hier bij vers 13 te stoppen dan verder te gaan zonder deze laatste paar verzen voldoende recht te doen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Korinthe 2:1-5
- 1 Korinthe 2:6-8
- 1 Korinthe 2:9-11
- 1 Korinthe 2:12-13
- 1 Korinthe 2:14-16
- 1 Korinthe 3:1-4
- 1 Korinthe 15:3-4
- 1 Korinthe 3:4
- 1 Korinthe 3:5
- 1 Korinthe 4:6
- Handelingen 18:24-26

- Handelingen 19:1
- 1 Korinthe 1:17
- 1 Korinthe 2:1
- 1 Korinthe 16:12
- 2 Korinthe 1:24
- Mattheüs 20:25
- 1 Petrus 5:1
- 1 Korinthe 11:3
- 1 Timotheüs 2:5
- 1 Korinthe 3:21-22
- 1 Korinthe 2:6
- 1 Korinthe 3:1
- 1 Korinthe 3:2
- 1 Korinthe 2:2
- 1 Korinthe 3:1-3
- 1 Korinthe 2:1-6
- Hebrëen 5:12-14
- Hebrëen 5:14
- 1 Korinthe 2:15
- 1 Korinthe 2:1-2
- 1 Korinthe 2:3
- Handelingen 13:46
- 2 Korinthe 12:2
- 2 Korinthe 12:4
- 1 Thessalonicenzen 2:2
- 1 Thessalonicenzen 2:1
- Mattheüs 27:40
- Handelingen 19:11
- 2 Korinthe 12:12
- Handelingen 17:21
- Ezechiël 36:26
- 1 Korinthe 2:7
- 1 Korinthe 2:9-10
- Deuteronomium 29:29

- Romeinen 16:25-26
- Efeze 3:3-6
- Kolossenzen 1:26-27
- 1 Korinthe 2:8
- Lukas 23:34
- Jesaja 64:4
- Efeze 2:15
- 1 Korinthe 2:11
- Mattheüs 12:34
- 1 Korinthe 2:12

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.